

Nasjonalt prosjekt for lærerrekruttering Lærerundersøkelse 2024

Om målgrupper og undersøkelsen

- Primærmålgruppen:
  - Personer født 1997 – 2007 er kvotert opp. Følgende forhold må være oppfylt for å kvalifisere til primærgruppen (n=433)
    - Elever i videregående opplæring, studiespesialiserende utdanningsprogram
    - Studenter ved høyskole/universitet
    - Elever på folkehøyskole
    - Gjennomfører militærtjeneste
  - Personer født tidligere, men som ønsker/planlegger å studere eller omskolere seg (n=154).
  - Siden disse to gruppene kan ha noe forskjellig utgangspunkt, presenterer vi resultater både for primærgruppen samlet og splittet der dette er relevant
- Sekundærmålgruppen – Befolkning:
  - Landsrepresentativt utvalg i alderen 20 – 65 år. 1112 personer. De unge som ikke tilfredsstillter kriteriene for primærmålgruppen inkluderes i sekundærmålgruppen
- Lærere:
  - Lærere fra grunnskole og videregående skole i hele landet. Utvalgene er trukket fra Utdanningsforbundets og Skolenes landsforbunds medlemslister. Til sammen ble undersøkelsen sendt ut til 6690 lærere, og vi mottok svar fra 1510.
- Undersøkelsene er gjennomført på web. Primærgruppen ble delvis gjennomført ved utsending av SMS og delvis gjennom Respons Analyses webpanel.
- Spørsmålene er delvis like det som er benyttet ved tidligere undersøkelser, men noen er helt nye og noen har blitt endret slik at vi ikke kan sammenligne direkte med tidligere.

RAPPORTENS INNHOLD

- Status og attraktivitet
- Vurdering av lønnsnivå
- Å bli lærer
- Å være lærer
- Sletting av studielån og masterutdanning: Primærgruppen
- Studielån og masterutdanning: Lærere
- Erfaring med arbeid med barn og unge før man valgte å ta lærerutdanning
- Veiledningsordning som nyutdannet
- Valg av utdanning

Status og attraktivitet

De unge i primærgruppen og befolkningen (sekundærgruppen) anser læreryrket for å ha en høyere status enn lærerne selv.

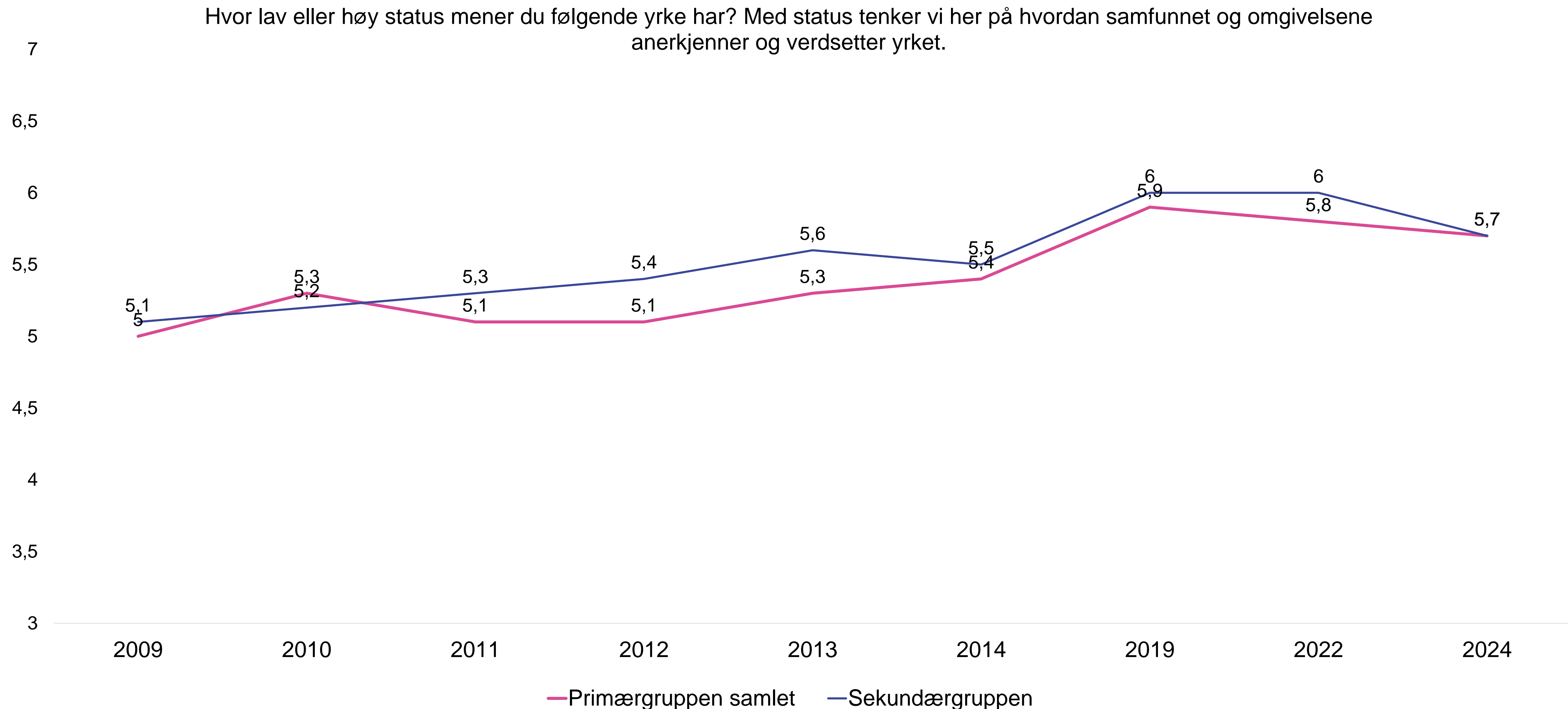
Hvor lav eller høy status mener du følgende yrke har? Med status tenker vi her på hvordan samfunnet og omgivelsene anerkjenner og verdsetter yrket.

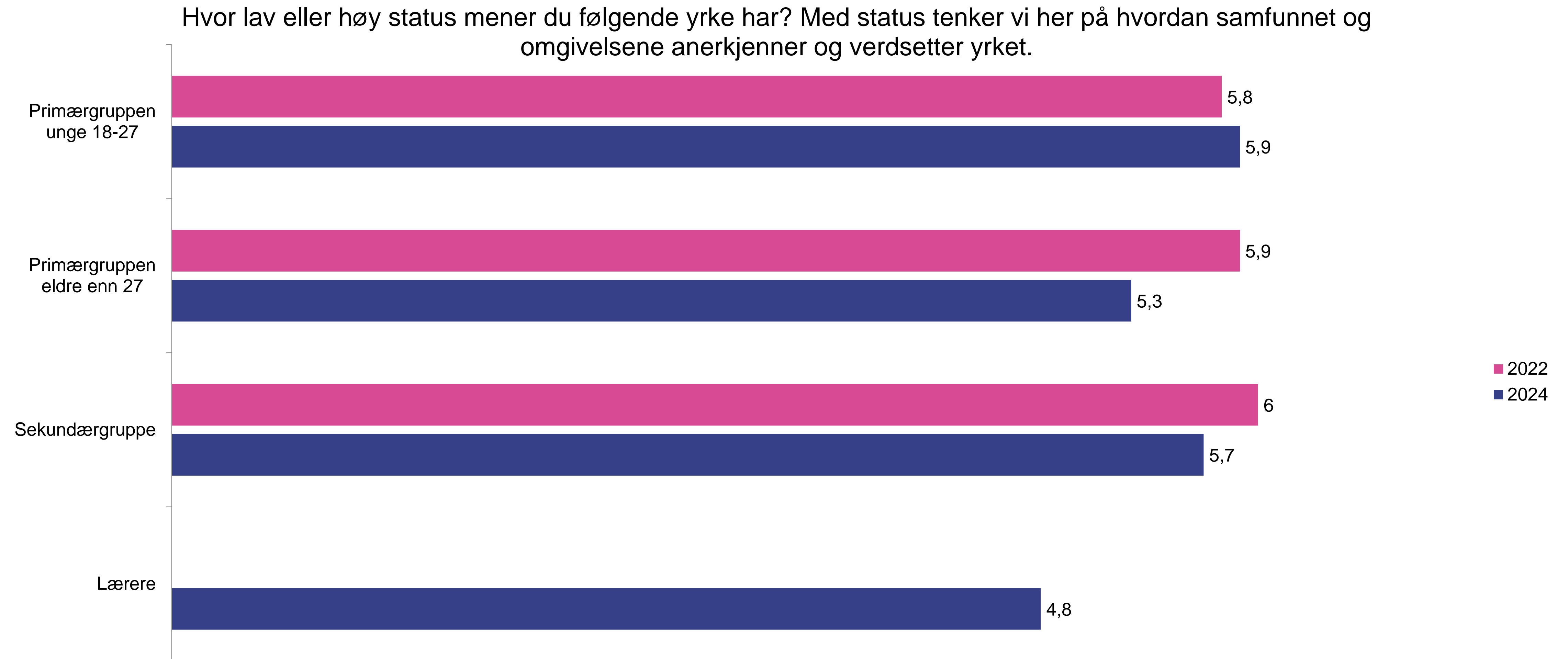
Spørsmål besvart på en skala fra 1 til 10 og presentert som gjennomsnitt

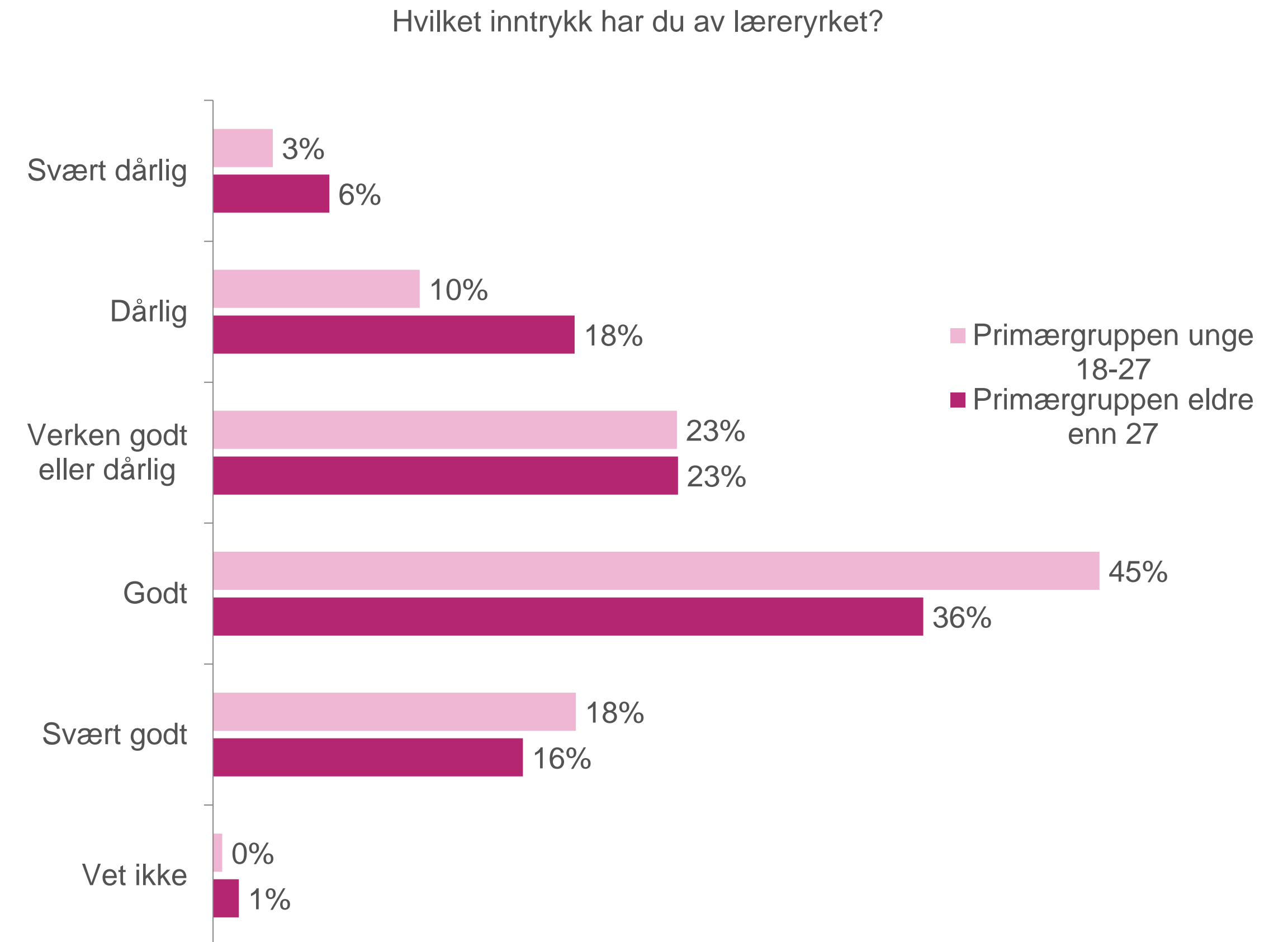
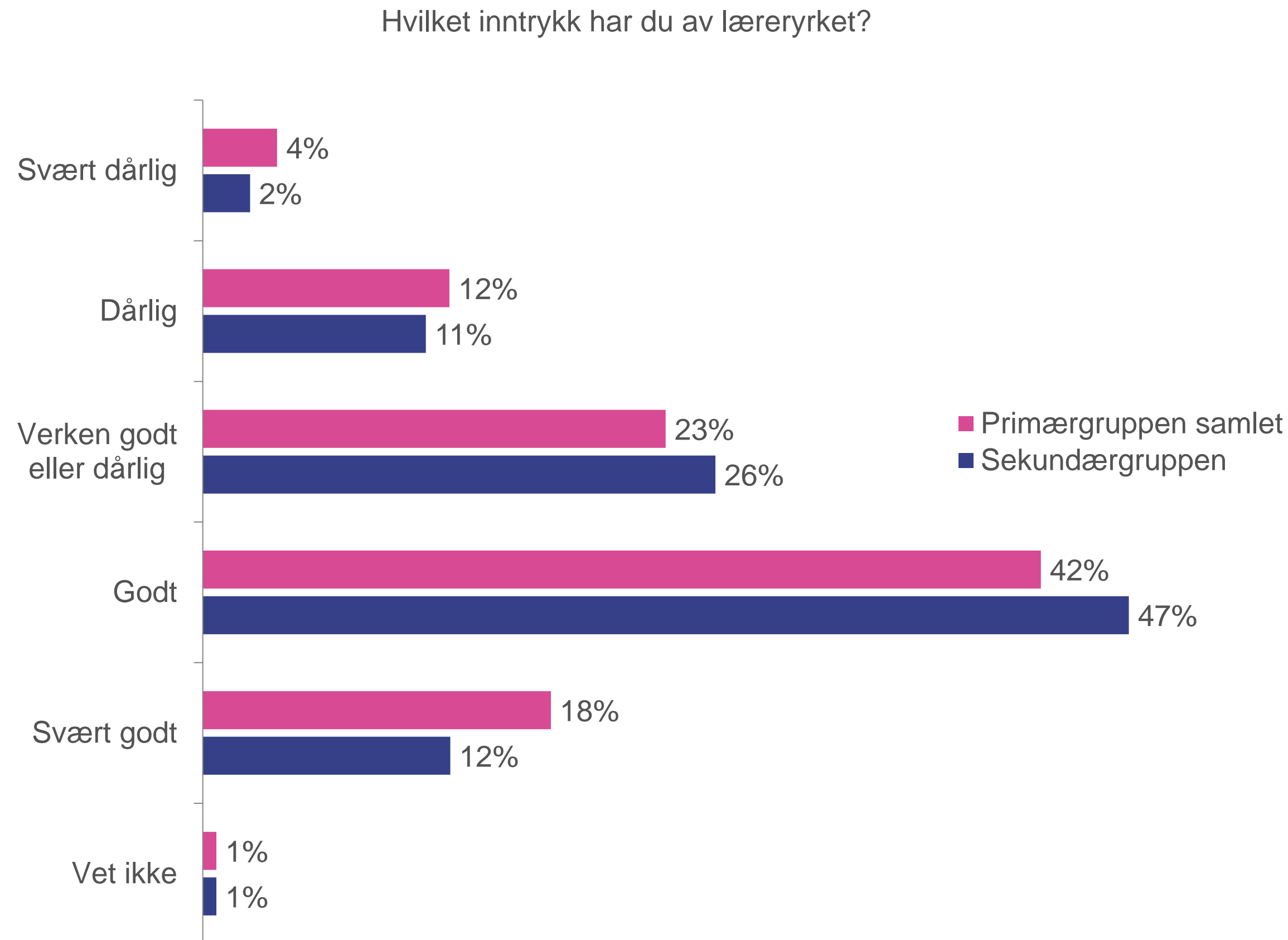
Målt over tid ser vi at statusen til lærere blant primærgruppen og sekundærgruppen har stabilisert seg og nå går litt ned etter å ha vært i en stigende trendkurve fram til 2019.

Splitter vi opp primærgruppen i unge og eldre ser vi at tilbakegangen i statusen fra 2022 først og fremst kommer fra de eldre i primærgruppen.

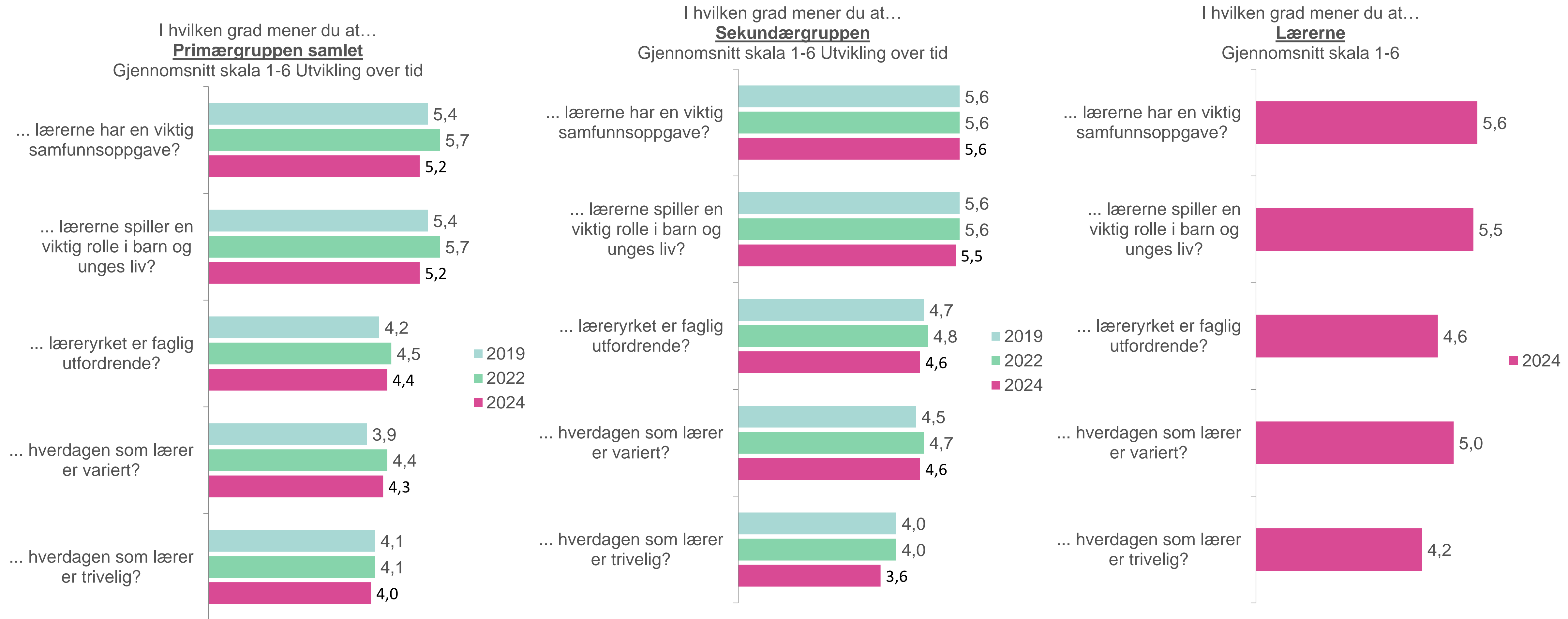

På spørsmål (nytt spørsmål) om hvilket inntrykk man har av læreryrket, svarer flertallet både i primærgruppen samlet og i sekundærgruppen at de har et godt eller svært godt inntrykk (60 og 59 %). Splitter vi primærgruppen i unge og eldre, ser vi at det særlig er de unge som har et positivt inntrykk (63 % mot 52 %)

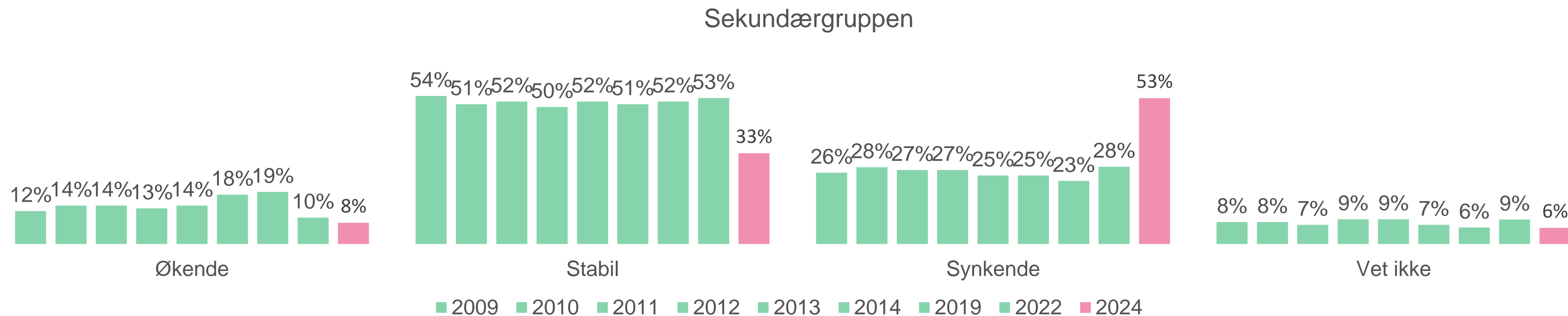
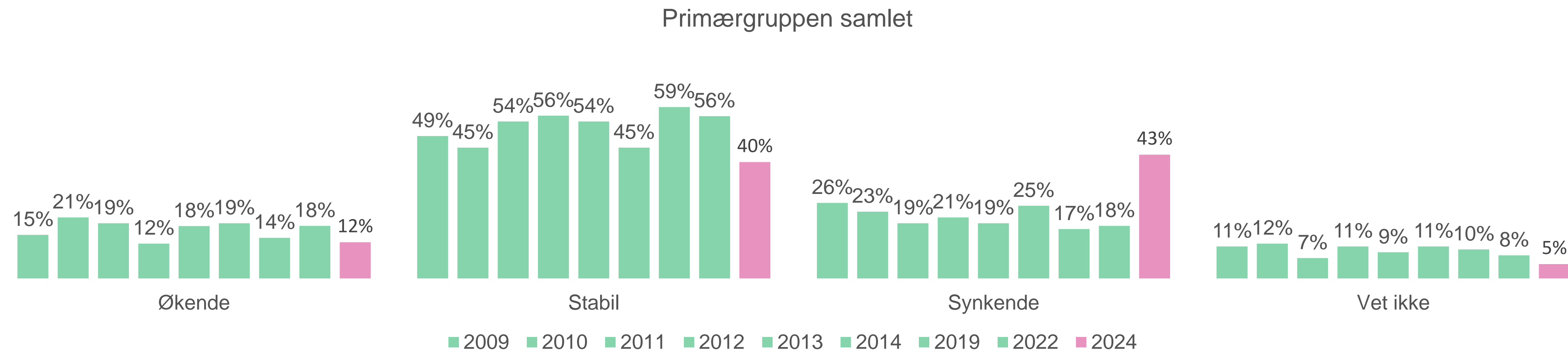

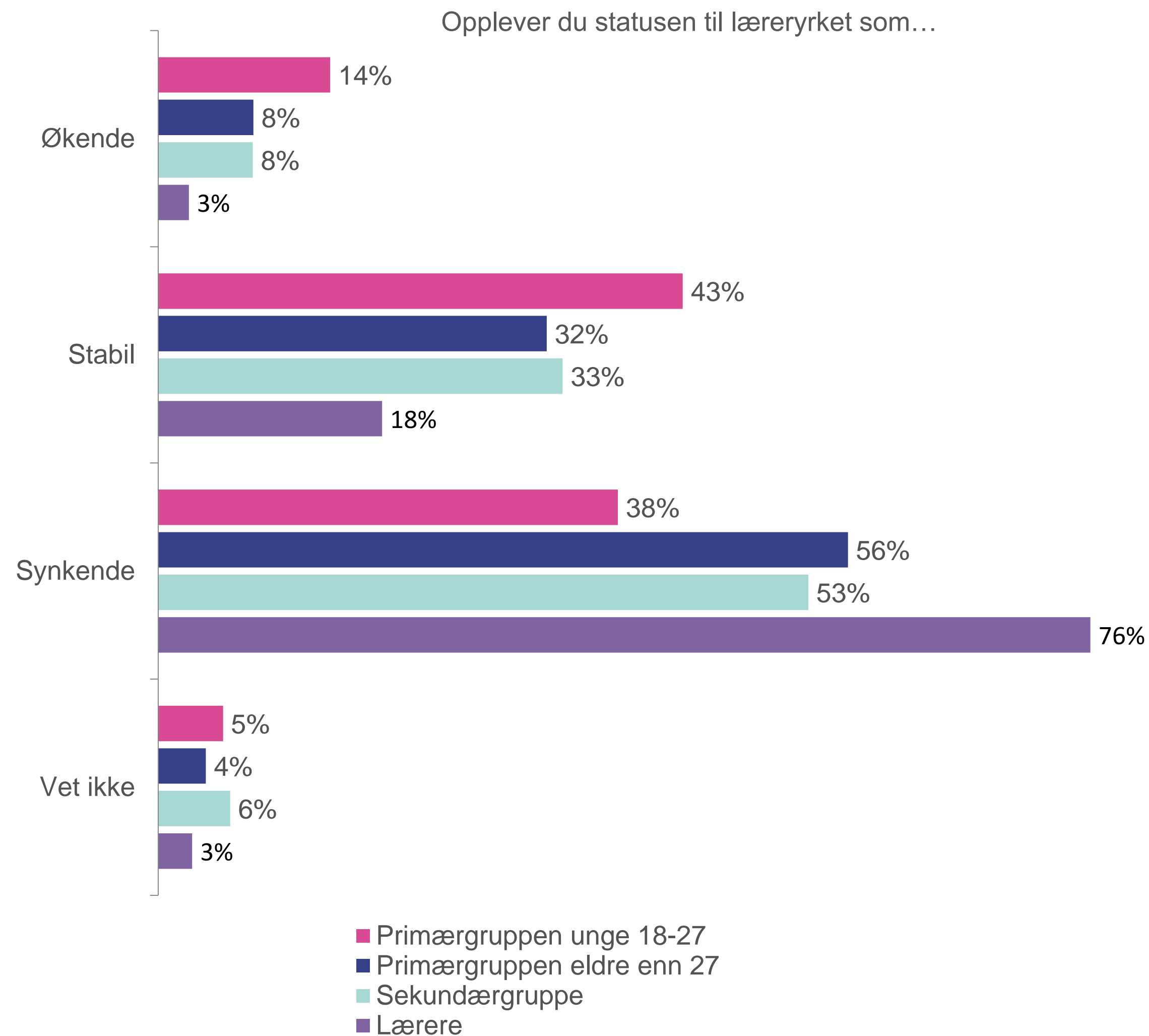
Årets resultater for primærgruppen er i noen grad mer på linje med resultatene fra 2019 enn 2022. Særlig gjelder dette for påstandene at lærerne har en viktig samfunnsoppgave og at de spiller en viktig rolle i barn og unges liv. I sekundærgruppen er det små utslag, men vi merker oss at færre mener hverdagen til lærerne er trivelig. Lærerne skiller seg lite fra både primær- og sekundærgruppen.

Til tross for ganske stabile tall for status viser årets måling en ganske dramatisk økning i andelen som mener statusen til læreryrket er synkende. Etter relativt stabile andeler på 20-tallet i alle tidligere målinger, øker andelen til 43 % hos primærgruppen (samlet) og 53 % hos sekundærgruppen

Mens flertallet blant de unge (56%) og befolkningen (53%) opplever statusen til læreryrket som stabil ser vi at hele 60% av lærerne opplever den som synkende

- Blant unge i primærgruppen er det noe flere som mener statusen er økende eller stabil, og således ikke så mange som mener statusen er synkende
- Lærerne har klart høyest andel (76 %) som oppfatter statusen til læreryrket er synkende

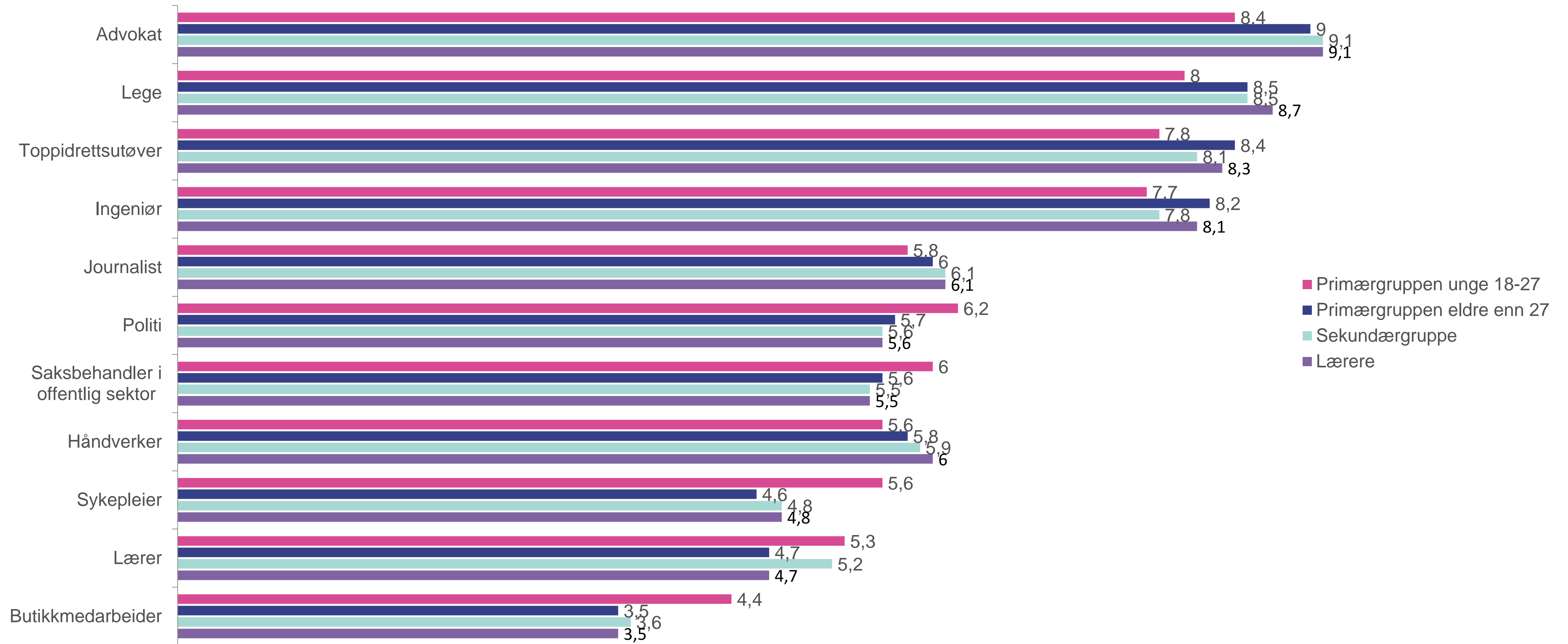

Vurdering av lønnsnivået

Inntrykket av læreryrket som lite betalt holder seg - og blant lærerne selv ser vi at gjennomsnittsscoren er lavest (sammen med primærgruppen eldre)

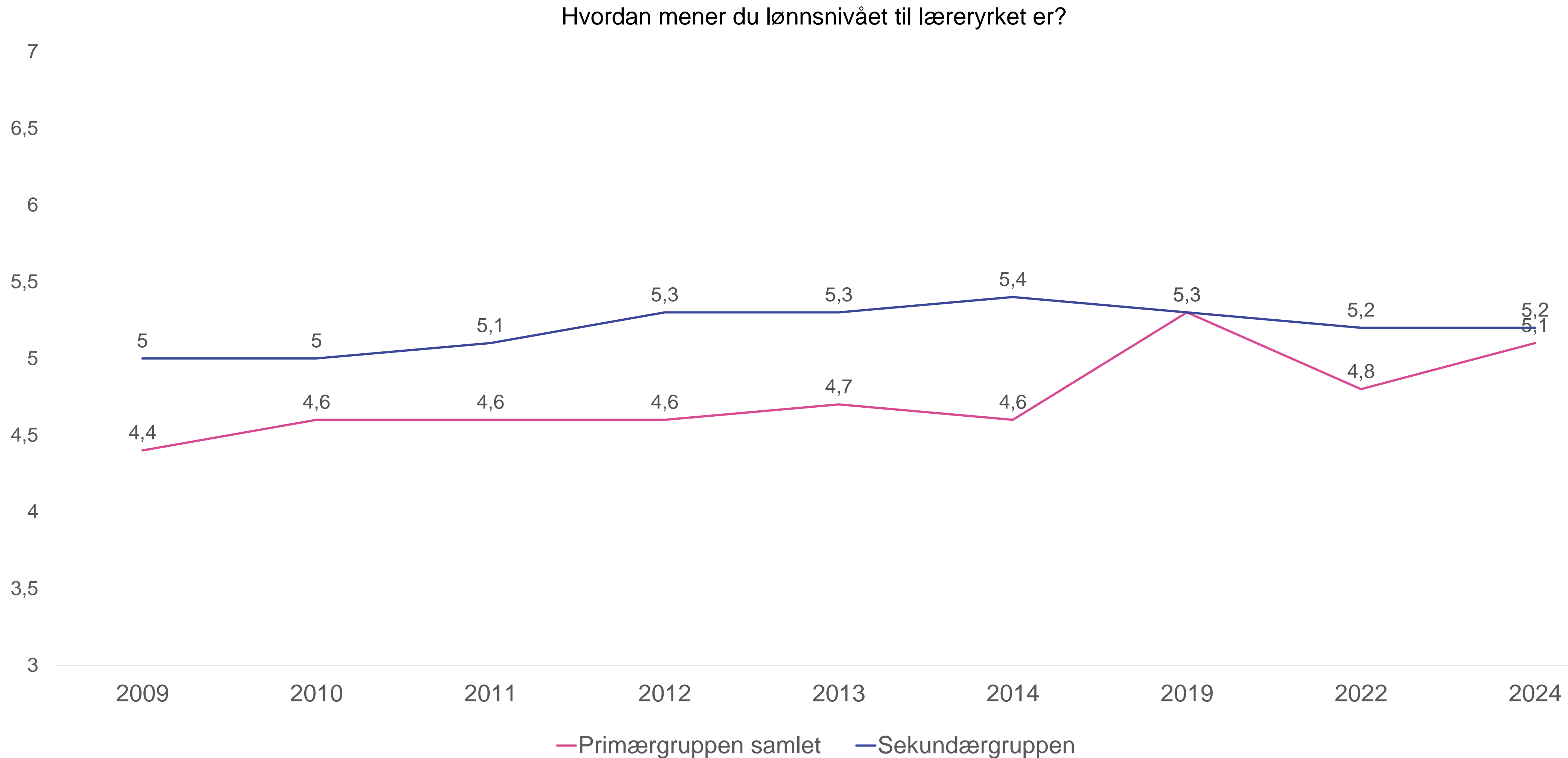
Hvordan mener du lønnsnivået til følgende yrker er?

Spørsmål besvart på en skala fra 1 til 10 og presentert som gjennomsnitt

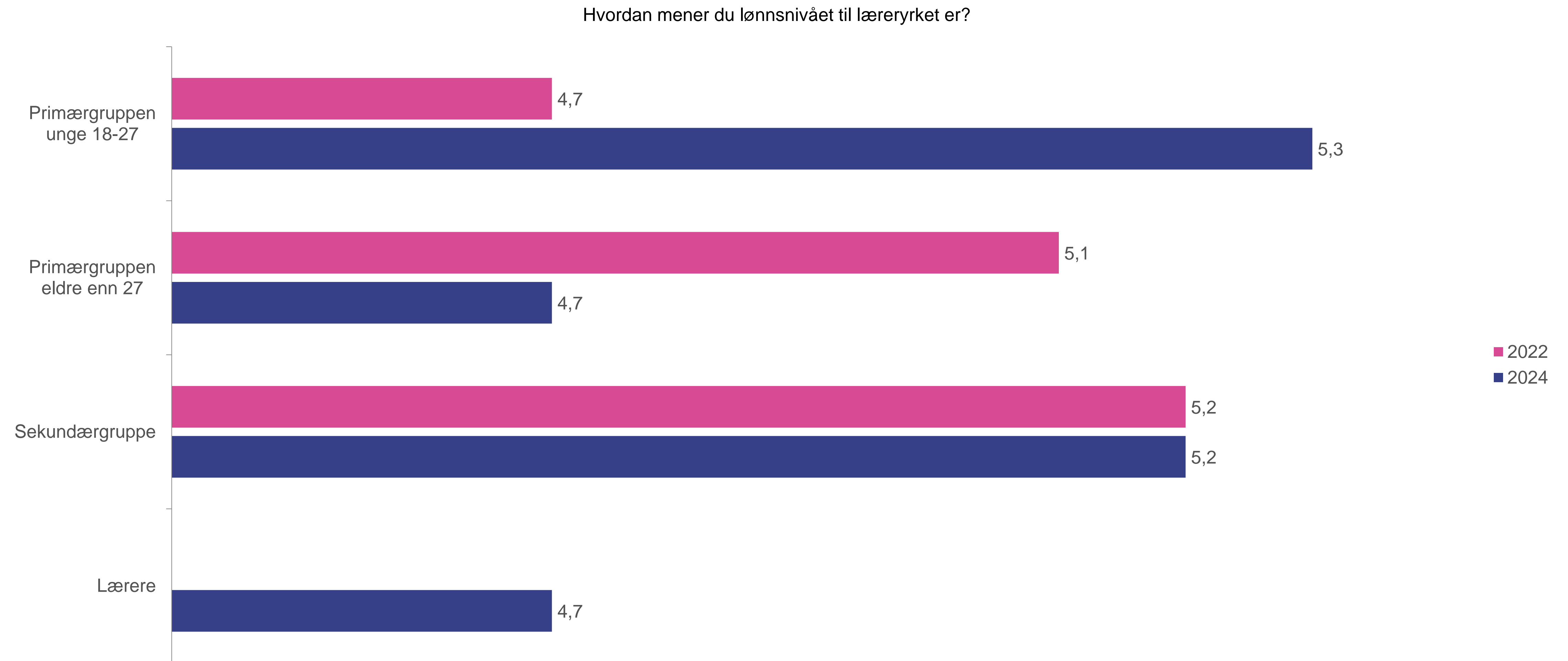
Inntrykket av læreryrket som lavt betalt holder seg i primærgruppen samlet og sekundærgruppen, men vi ser en signifikant økning blant primærgruppen som gjør at snittscorene er omtrent like

Spørsmål besvart på en skala fra 1 til 10 og presentert som gjennomsnitt

Splitter vi opp primærgruppen i unge og eldre ser vi at mens de unge ser mer positivt på lønnsnivået enn i 2022, mens de eldre ser mer negativt på det. Sistnevnte er på linje med lærerne

Spørsmål besvart på en skala fra 1 til 10 og presentert som gjennomsnitt

Primær- og sekundærgruppen fikk følgende spørsmål: Hva tror du startlønnen til en lærer med femårig masterutdanning er?

- Hva primærgruppen tror startlønnen til en lærer med femåring utdanning er:
  - Primærgruppen samlet: Snittlønn: 555 171
  - Primærgruppen unge: Snittlønn: 559 227
  - Primærgruppen eldre: Snittlønn: 543 766
- Hva sekundærgruppen tror startlønnen til en lærer med femåring utdanning er:
  - Snittlønn: 588 586

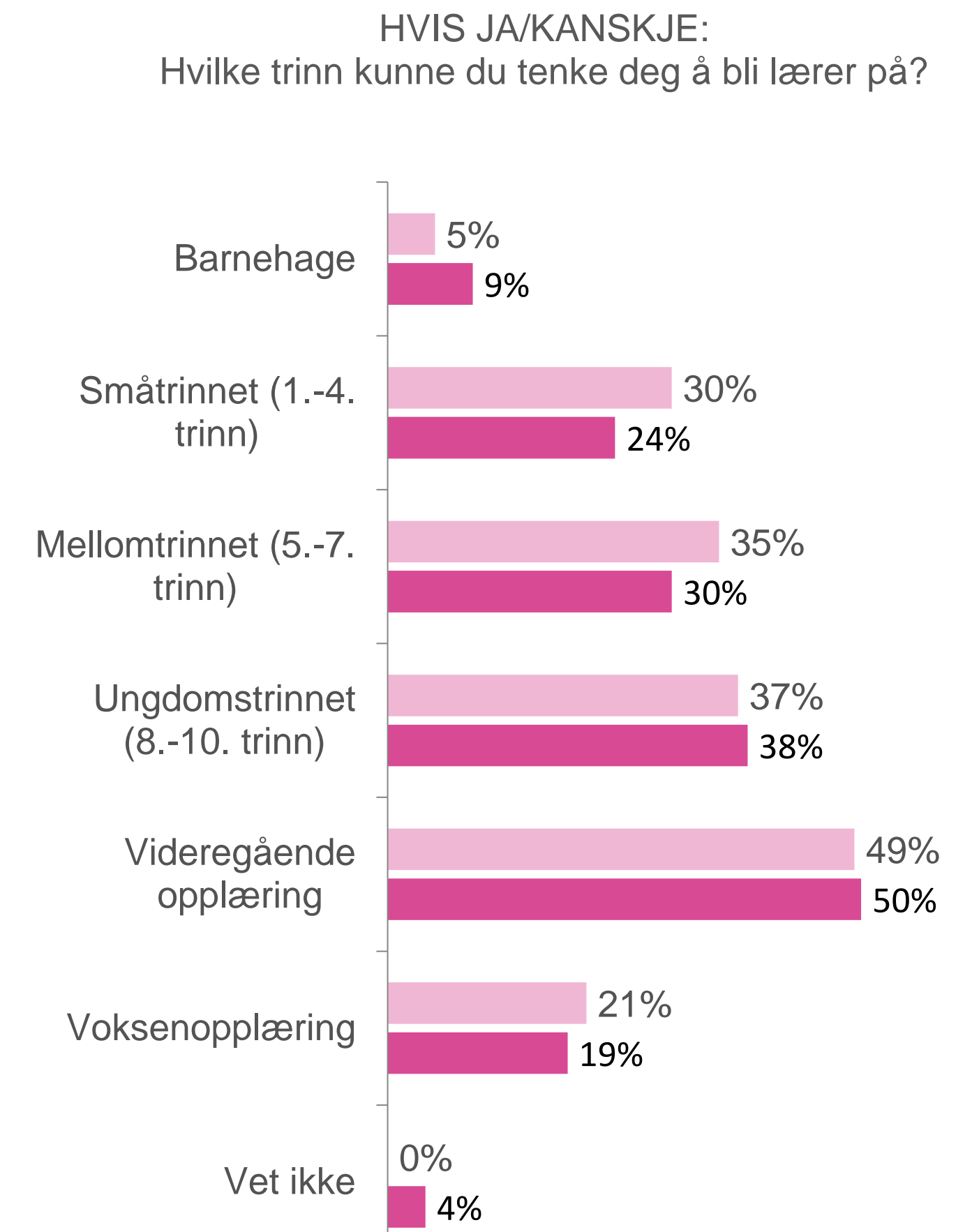
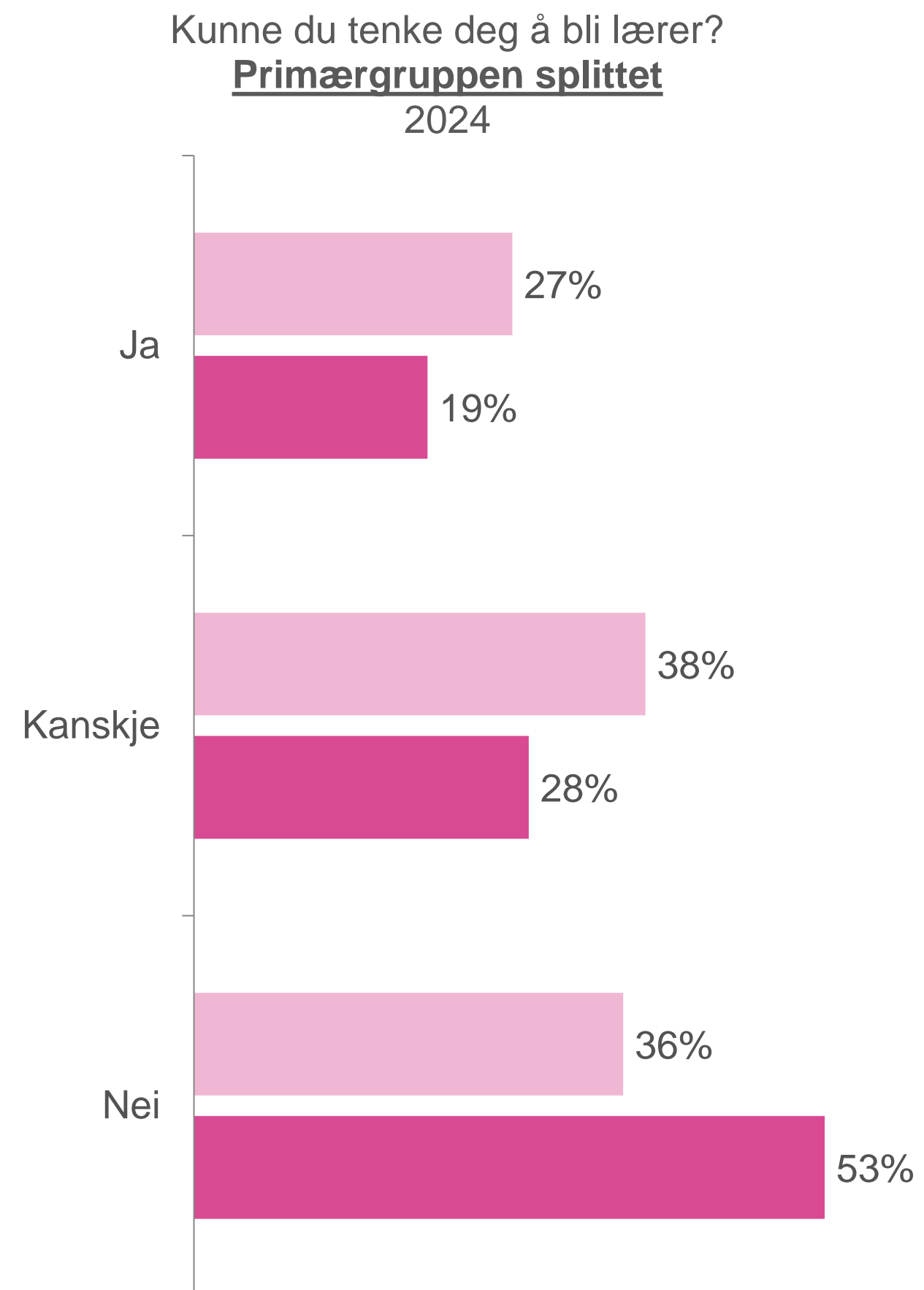
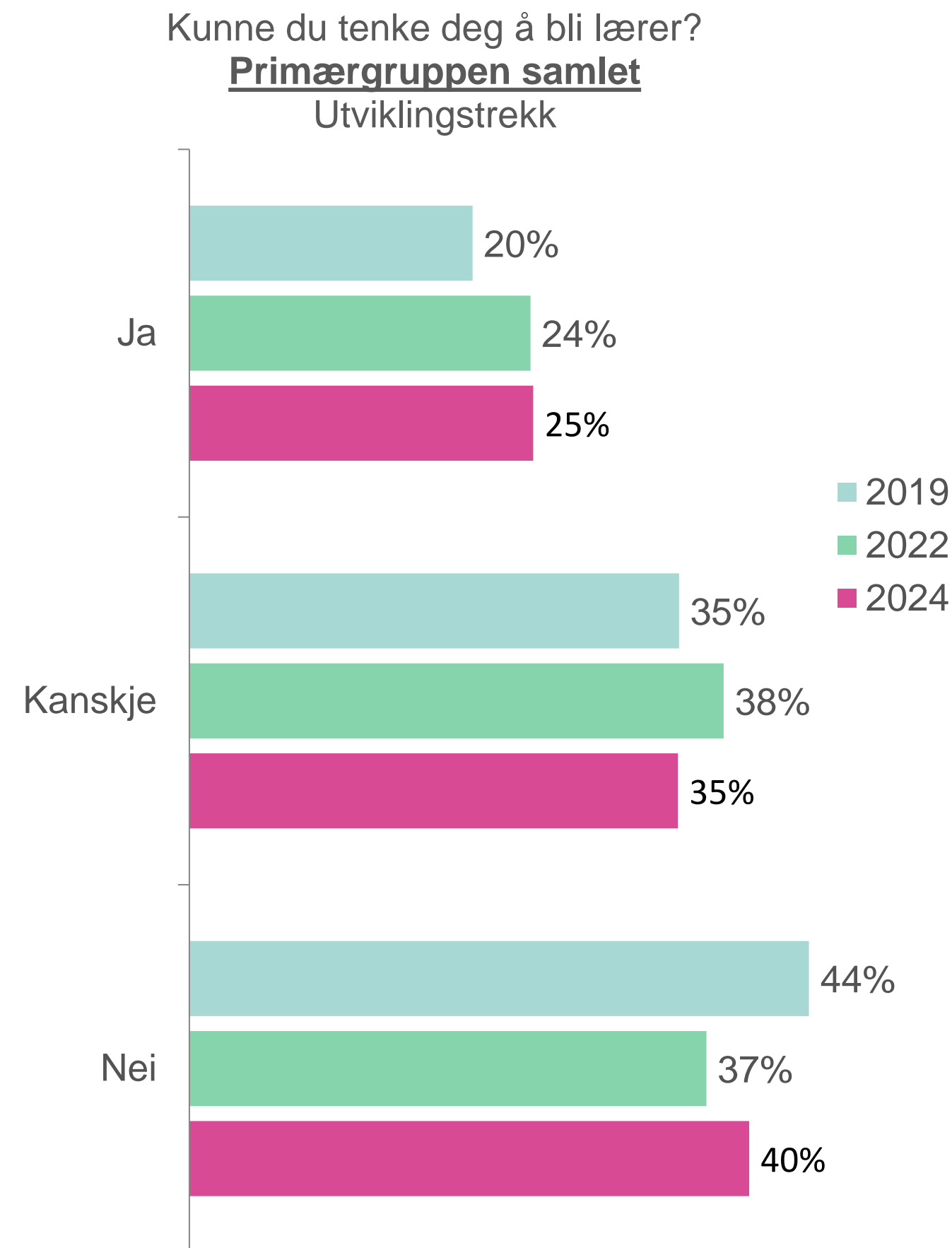

Å bli lærer

Som i 2022 svarer 1/4 av primærgruppen samlet at de kan tenke seg å bli lærer. Ytterligere 1/3 kan kanskje tenke seg dette. Det er særlig de unge i primærgruppen som kan tenke seg å bli lærer. For både de som svarer ja og de som svarer kanskje er det videregående opplæring flest kan tenke seg å bli lærer i

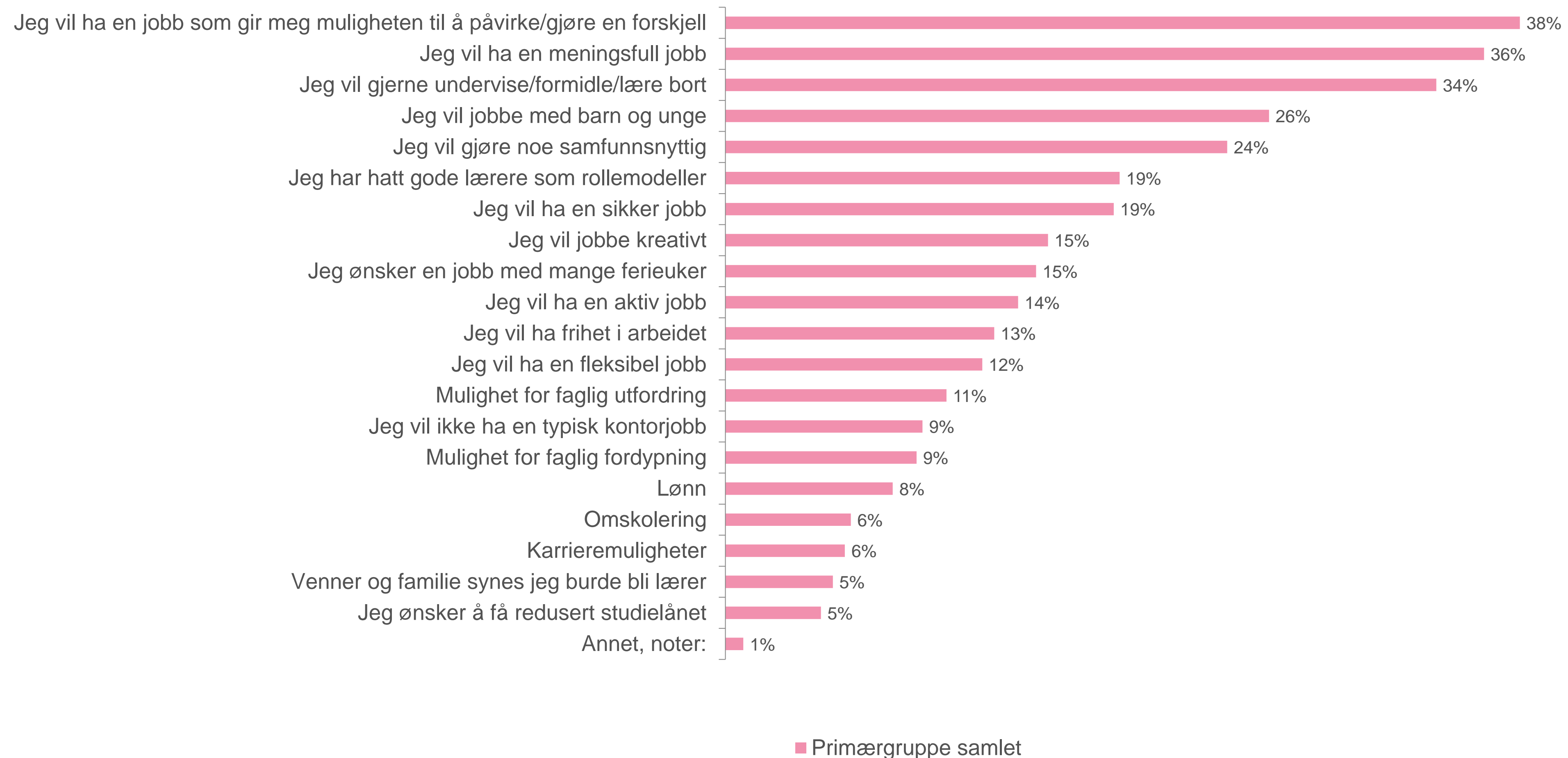
■ Primærgruppen unge 18-27
■ Primærgruppen eldre enn 27

■ Ja (n=145) ■ Kanskje (n=206)

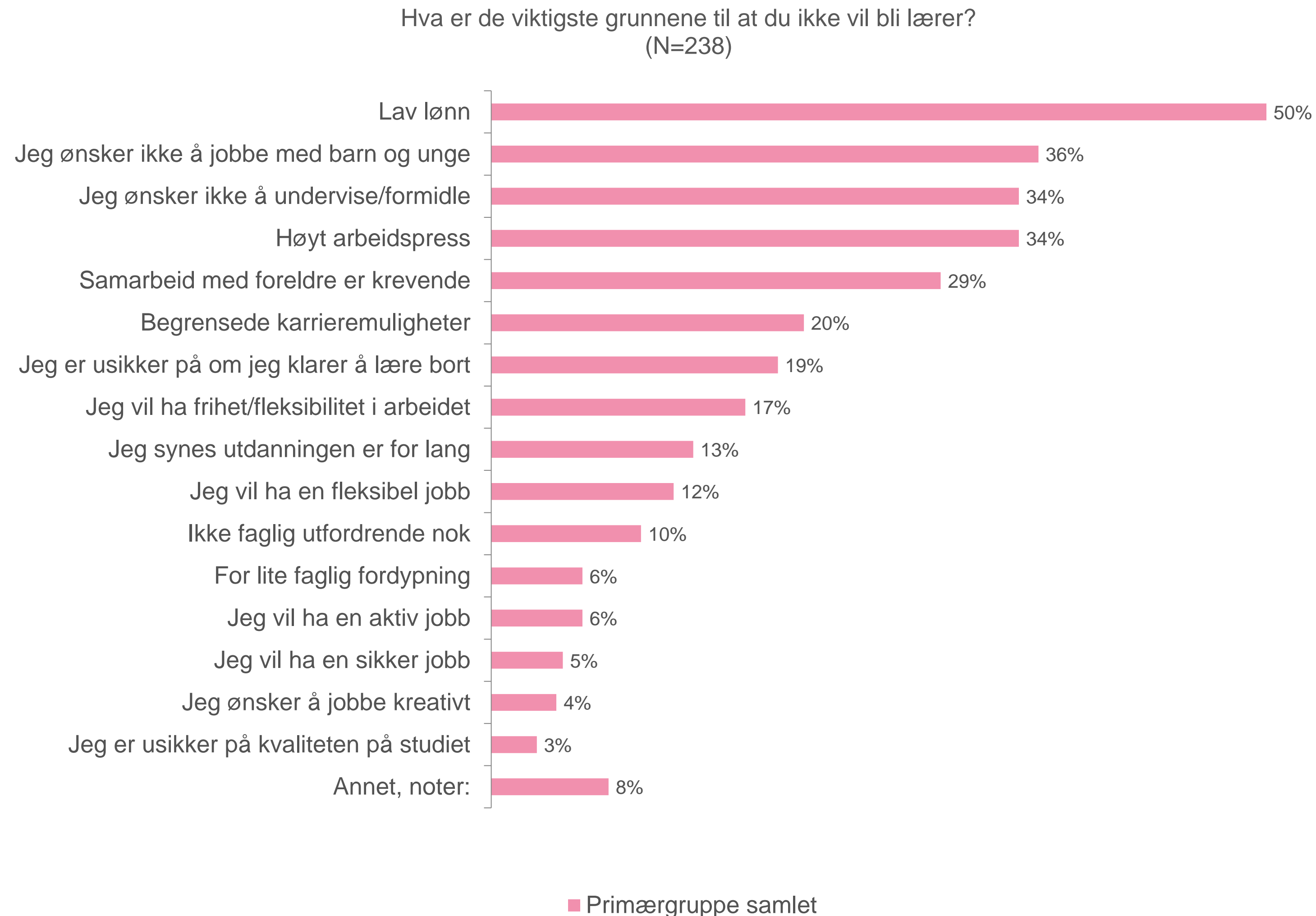

De tre viktigste motivasjonene for å bli lærer er å kunne gjøre en forskjell, ha en meningsfull jobb, og ønske om å undervise/lære bort. Også å jobbe med barn og unge og å gjøre noe samfunnsnyttig blir nevnt av mange. Lønn og karrieremuligheter kommer derimot langt ned på listen

Hva er de viktigste motivasjonene dine for å bli lærer?
(n=351)

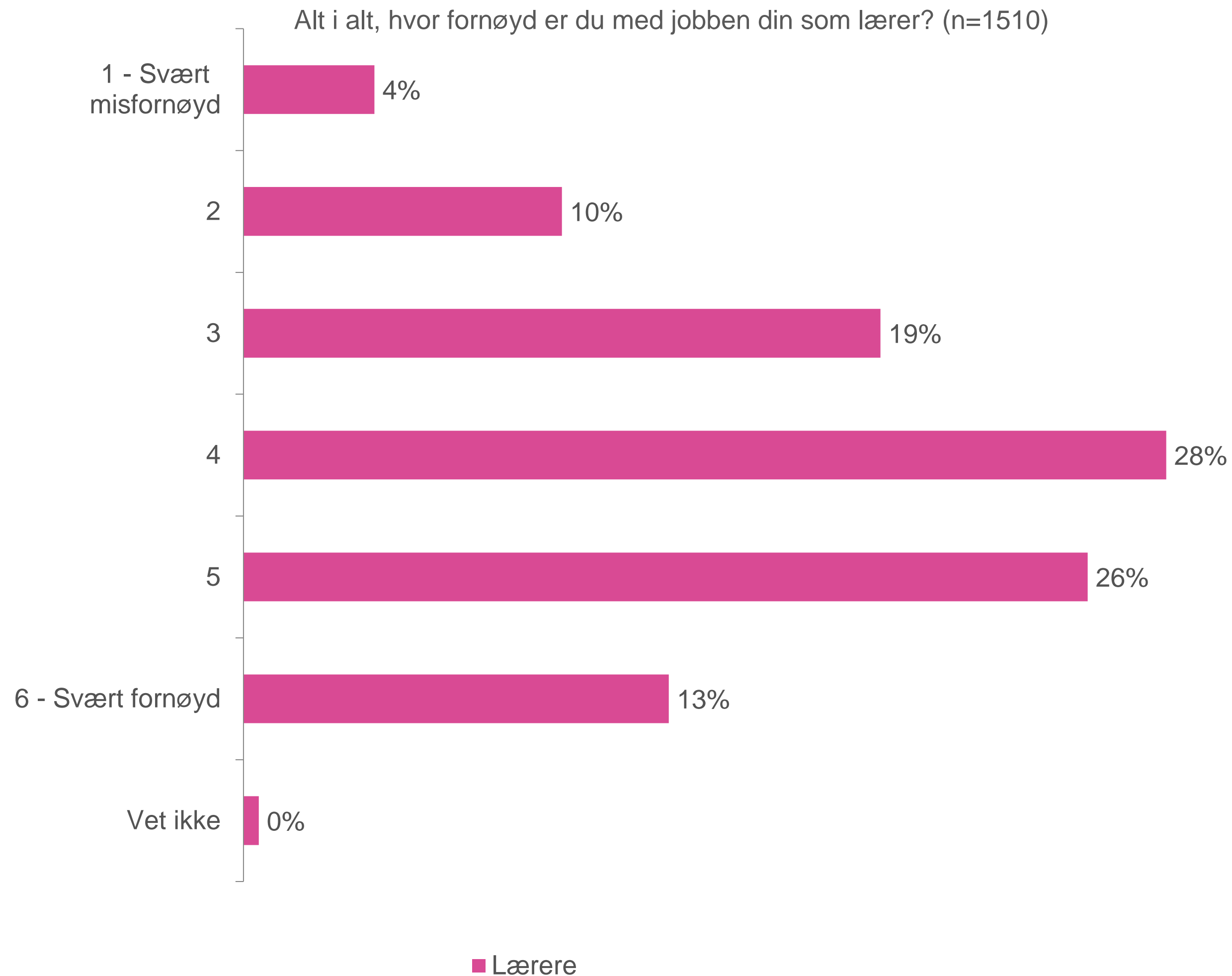
Den klart viktigste grunnen til ikke å bli lærer blant de som ikke kan tenke seg å bli det, er lav lønn. At en ikke ønsker å jobbe med barn og unge, ikke ønsker å undervise, samt at læreryrket innebærer for høyt arbeidspress, er også grunner som mange oppgir som viktige for ikke å bli lærer

Å være lærer

På spørsmål om hvor fornøyd lærerne er med jobben sin som lærer, svarer nær halvparten at de verken er fornøyd eller misfornøyd. Derimot er det klart flere som er fornøyde enn som er misfornøyde

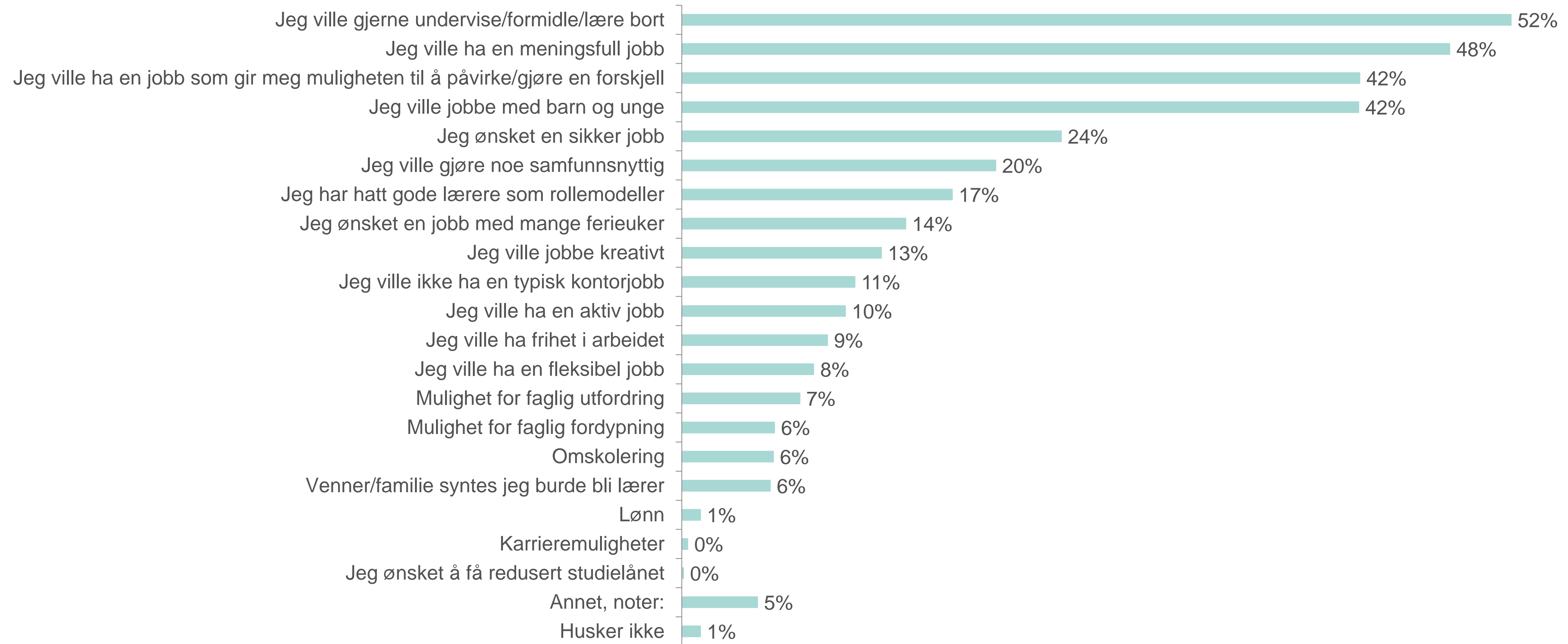

- På dette spørsmålet svarte lærerne på en skala fra 1-6. Vi har slått sammen disse slik at vi får en tredelt fordeling.
- Dette viser at nær halvparten svarer at de verken er fornøyd eller misfornøyd (3-4 på skalaen, mens 4 av 10 er fornøyde (5-6 på skalaen). 14 % er misfornøyde (1-2 på skalen).
- Snittscoren på 1-6 skalaen er 4,0, som er litt over middels.

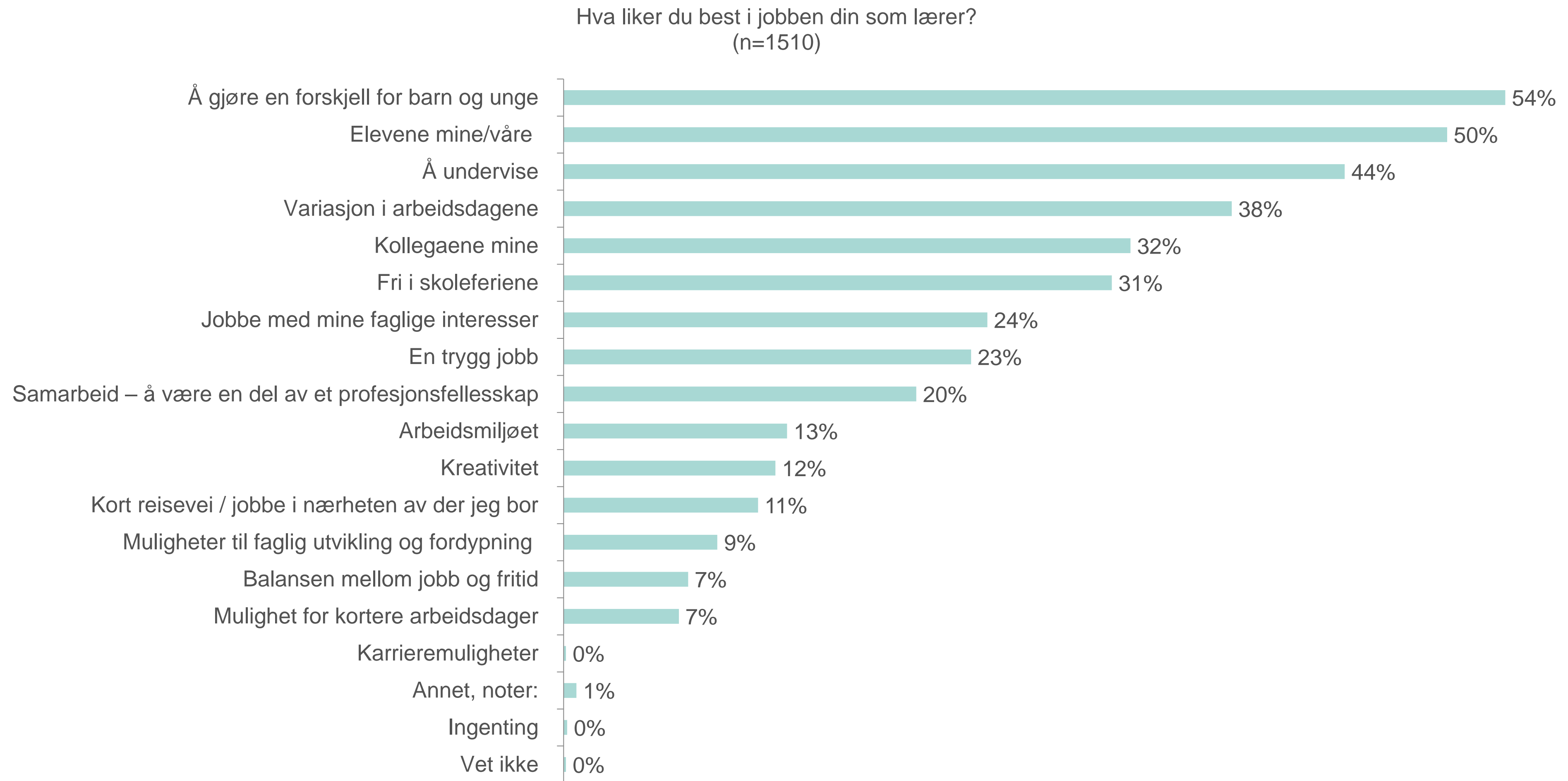

De vanligste årsakene til at man valgte å bli lærer er at man ville undervise/lære bort (52%) og at man ville ha meningsfull jobb (48 %). Videre svarer mange at de ville ha en jobb som gir en mulighet til å gjøre en forskjell (42 %), og å kunne jobbe med barn og unge (42 %).

Hva var de viktigste årsakene til at du valgte å bli lærer?
(n=1510)

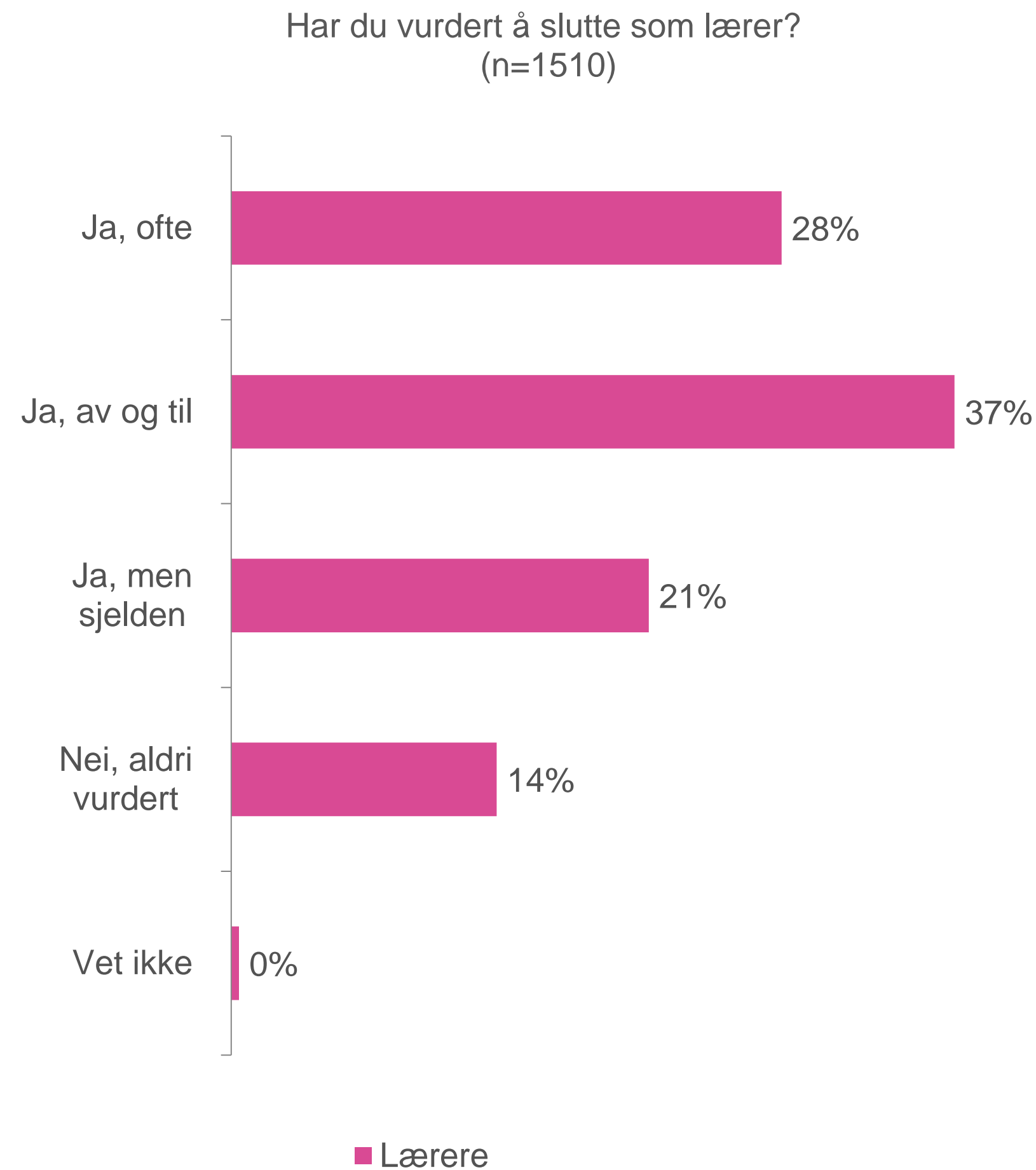

På spørsmål om hva man liker best i jobben som lærer, er det særlig det å kunne gjøre en forskjell for barn og unge, eller rett og slett at en liker sine elever, som flest peker på (henholdsvis 54 og 50 %). Det å undervise er det også mange som peker på som det beste med å være lærer.

Til sammen 86 % av lærere har vurdert å slutte, hvorav 65 % oppgir at de har vurdert dette ofte eller av og til. De vanligste årsakene til at en vurderer å slutte er høyt arbeidspress (57%), og for lite tid til å forberede og drive god undervisning (50 %). Mange peker også på at de har for mye administrativt arbeid (40 %), for lite tid til elevene (38%), og lav lønn (36 %).

HVIS JA: Hva er de viktigste årsakene til at du vurderer å slutte som lærer? (N=1300)

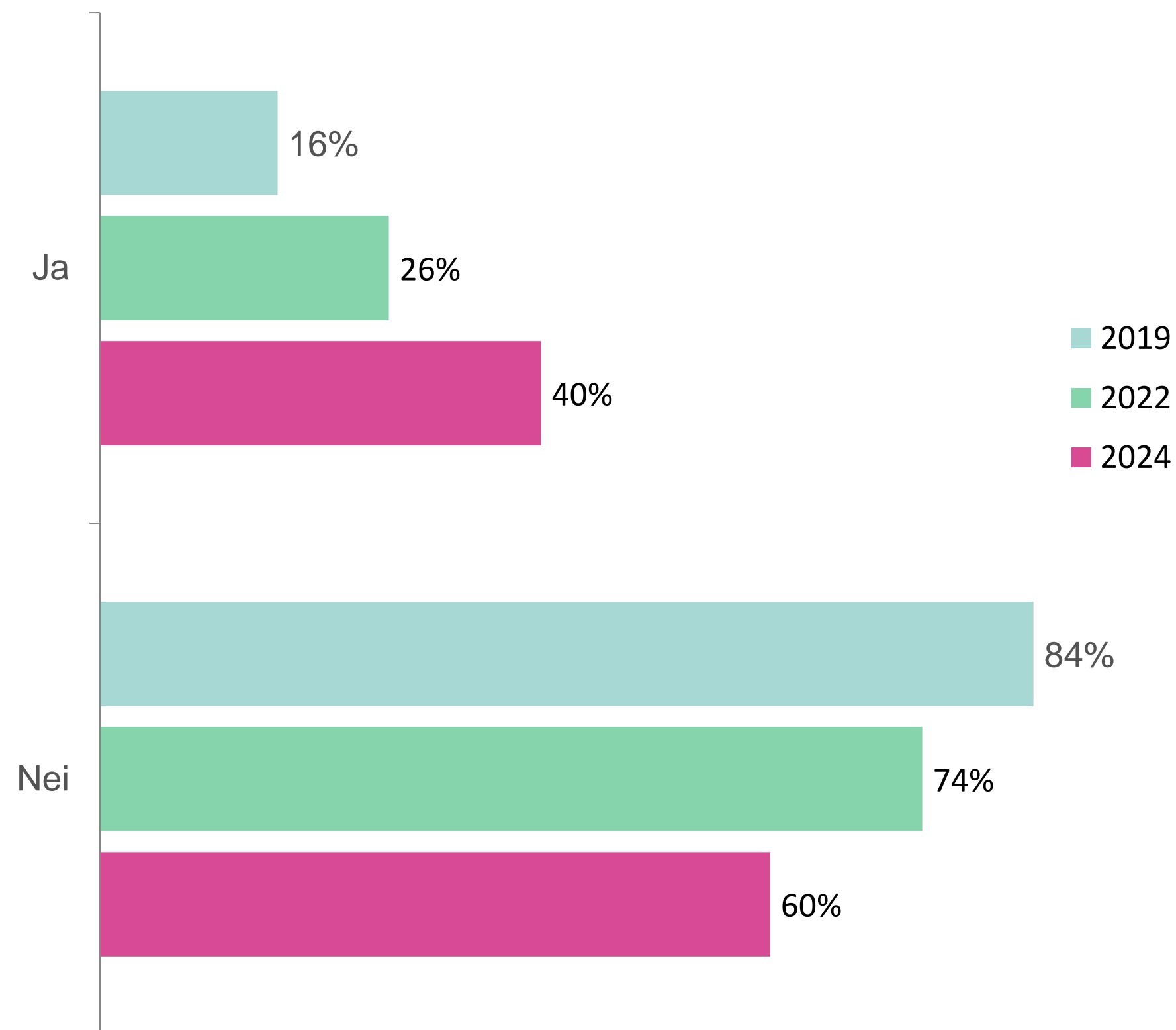

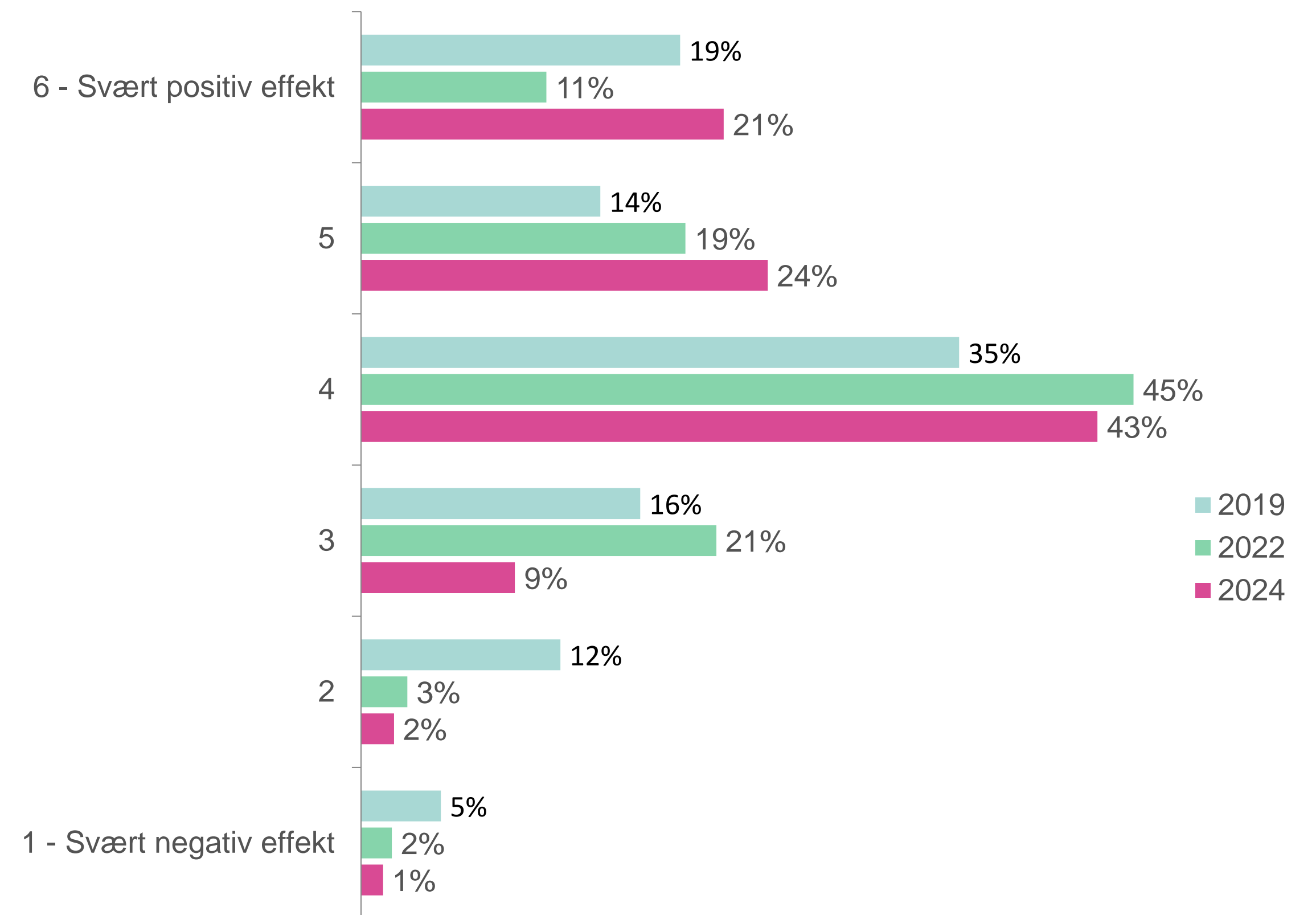
Sletting av studielån og masterutdanning: Primærgruppen

At de som tar lærerutdanning får slettet deler av studielånet sitt blir mer og mer kjent i primærgruppen – en økning fra 26% i 2022 til 40 % i 2024. Dette ser også ut til å ha en økende positiv effekt på ønsket om å bli lærer blant de som svarer ja på spørsmålet om at en kan tenke seg å bli lærer

Visste du at studenter som tar lærerutdanning og deretter jobber som lærer, får slettet deler av studielånet sitt?

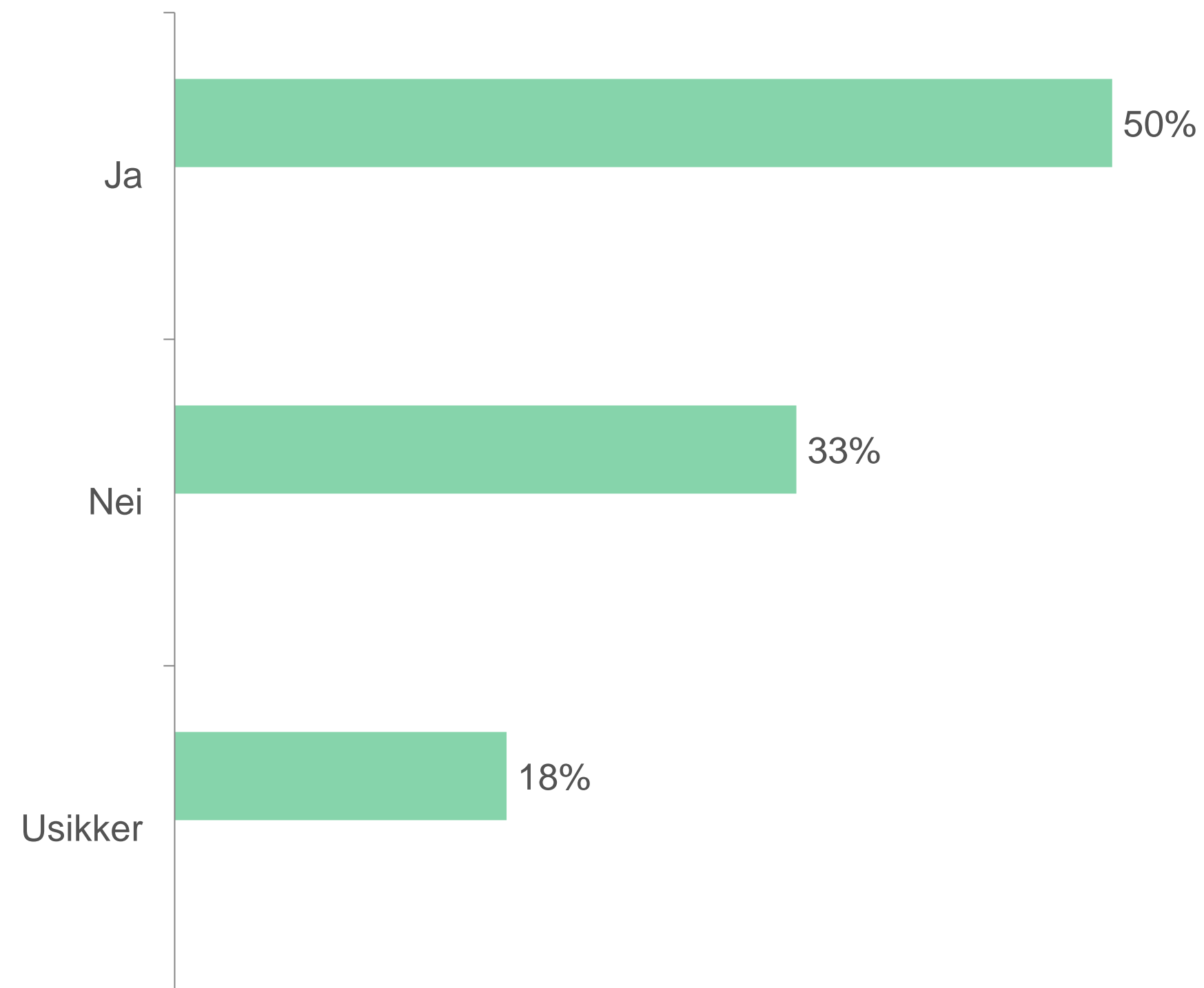

HVIS SVART JA PÅ OM EN KAN TENKE SEG Å BLI LÆRER:
Hvilken effekt har sletting av studielån på ditt ønske om å bli lærer?
(N=156)

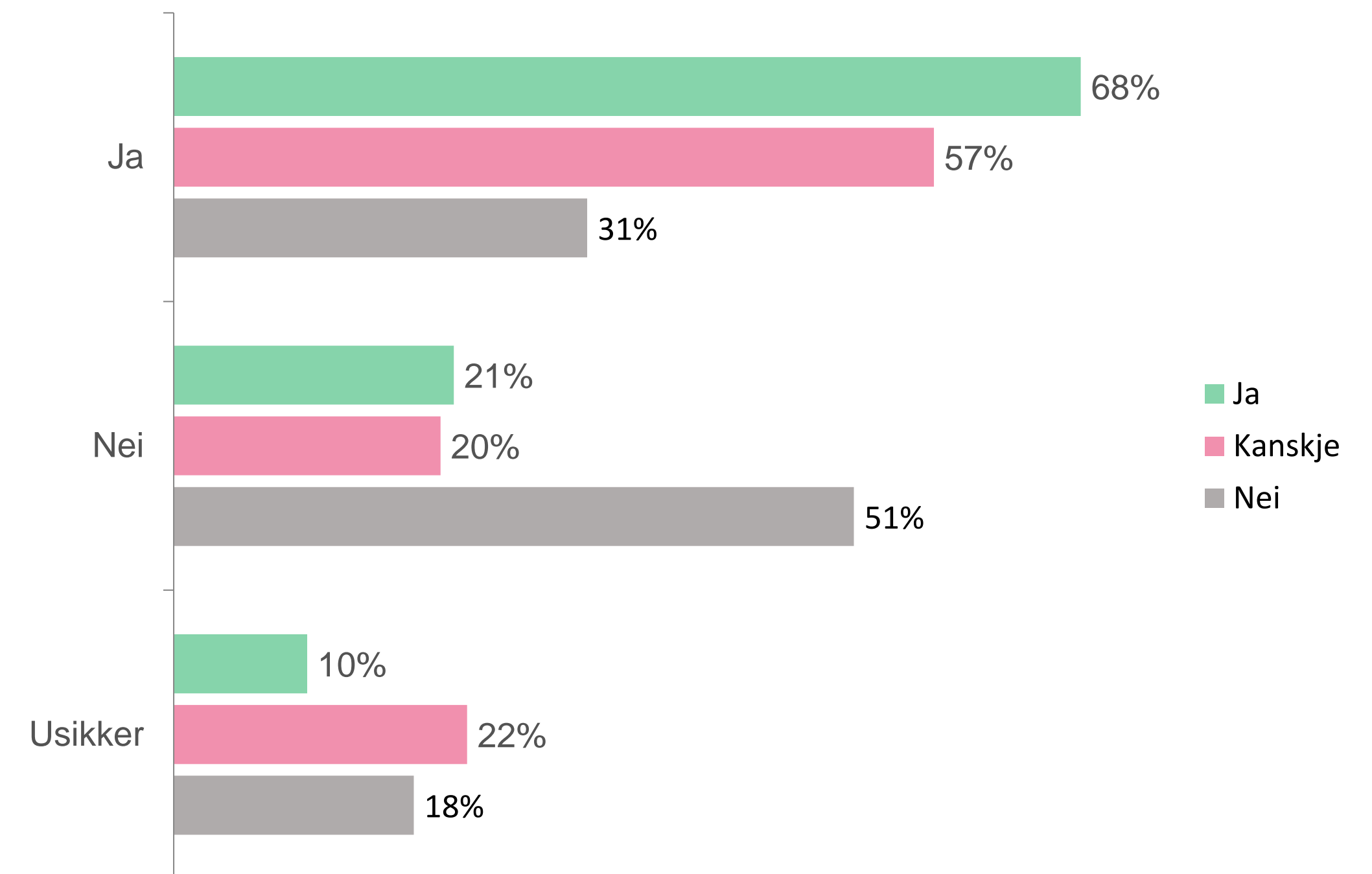

Samlet sett svarer halvparten av primærgruppen samlet at det hadde vært større sannsynlighet for å velge grunnskolelærerutdanning dersom den hadde vært 3-årig. 31 % av de som svarte nei på spørsmålet om en kan tenke seg å bli lærer, svarer at det hadde vært større sannsynlighet for å velge å bli grunnskolelærer hvis utdanningen hadde vært 3-årig

Grunnskolelærerutdanningen er i dag en 5-årig masterutdanning.
Hadde det vært større sannsynlighet for at du hadde valgt grunnskolelærerutdanning om du kunne valgt en 3-årig bachelorgrad?

Brutt ned på spørsmålet om en kan tenke seg å bli lærer

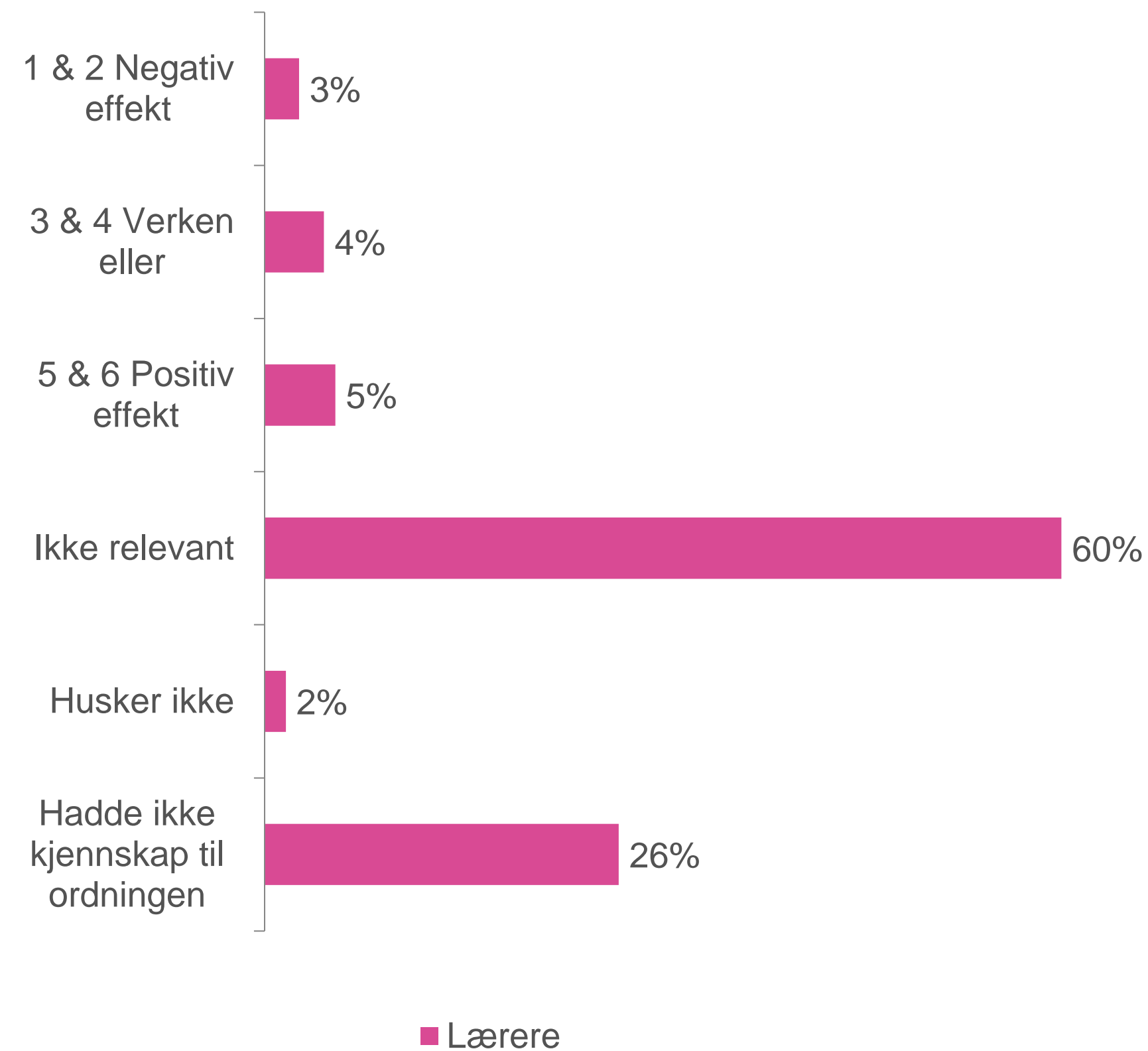

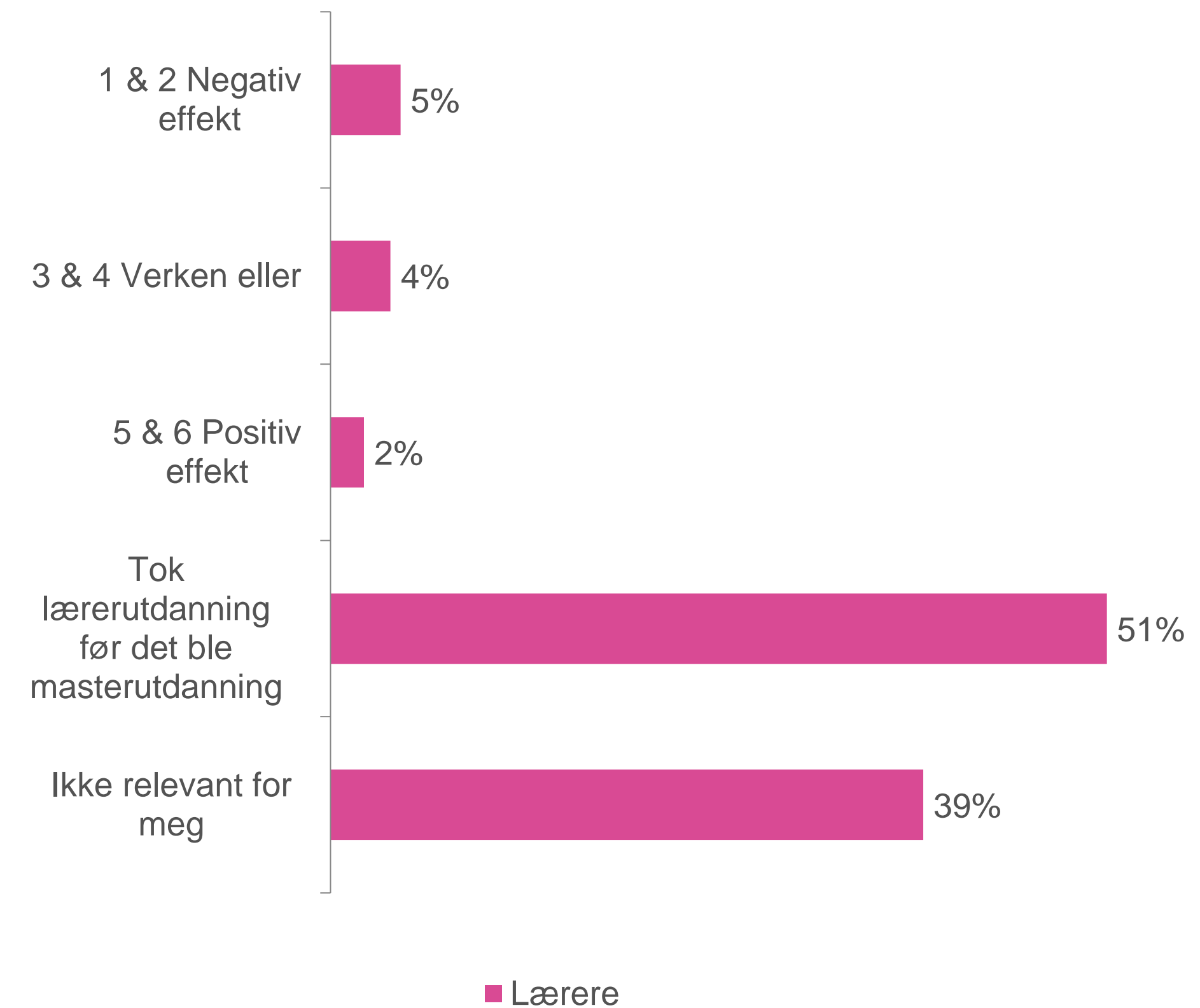
Studielån og masterutdanning: Lærere

Det er få lærere som verken har blitt påvirket av ordningen med sletting av studielån og omgjøringen av grunnskolelærerutdanningen til masterstudium. Dette skyldes i all hovedsak at de fleste av lærerne utdannet seg før disse ordningene

Nyutdannede lærere kan få slettet studielån etter tre år i jobb. Hadde sletting av studielån noen effekt på ditt valg om å bli lærer? I tilfelle, hvilken effekt? (n=1510)

Grunnskolelærerutdanning ble et masterstudium fra høsten 2017. Hvilken effekt har/hadde dette på ditt ønske om å bli lærer? (n=1510)

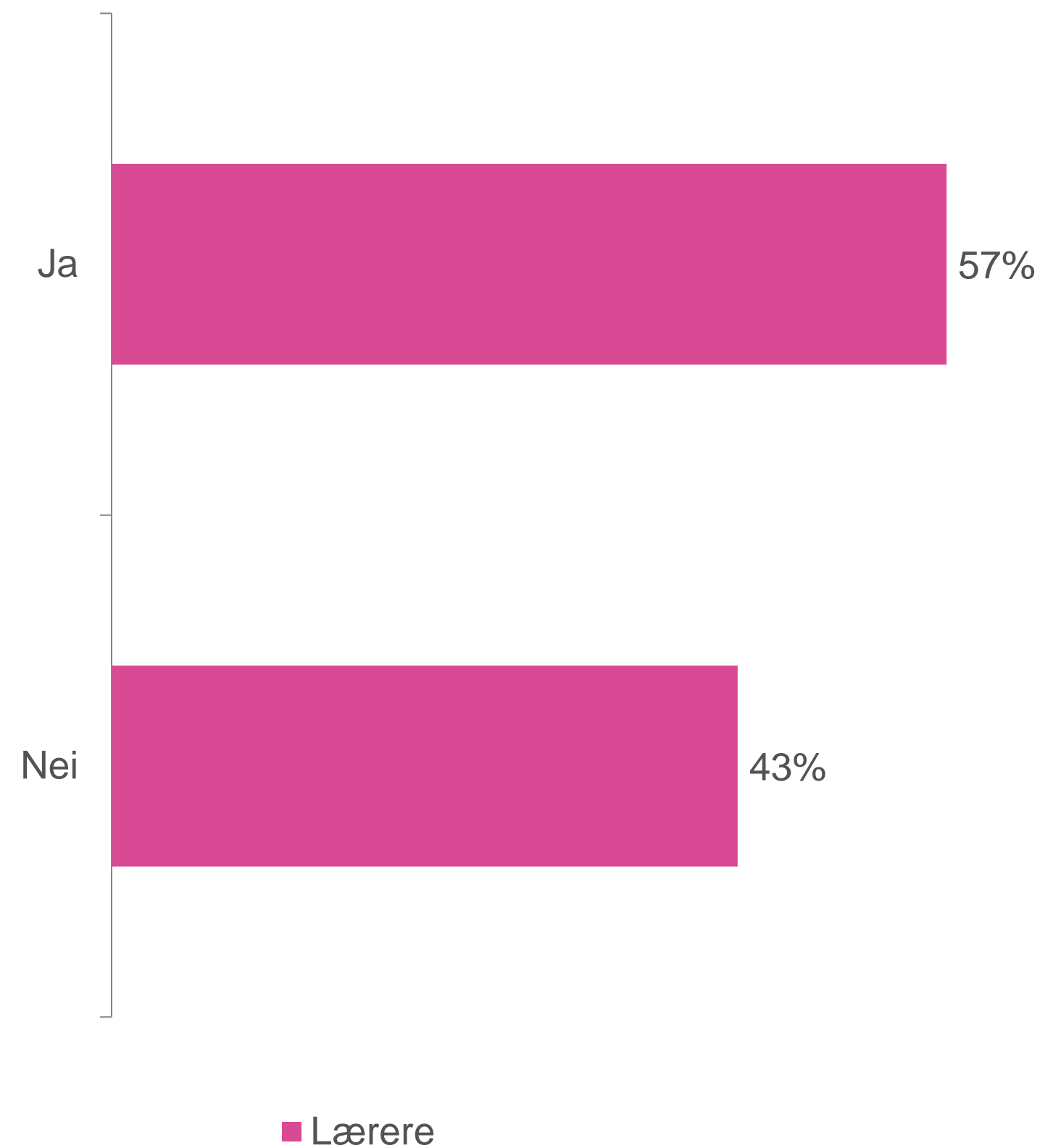

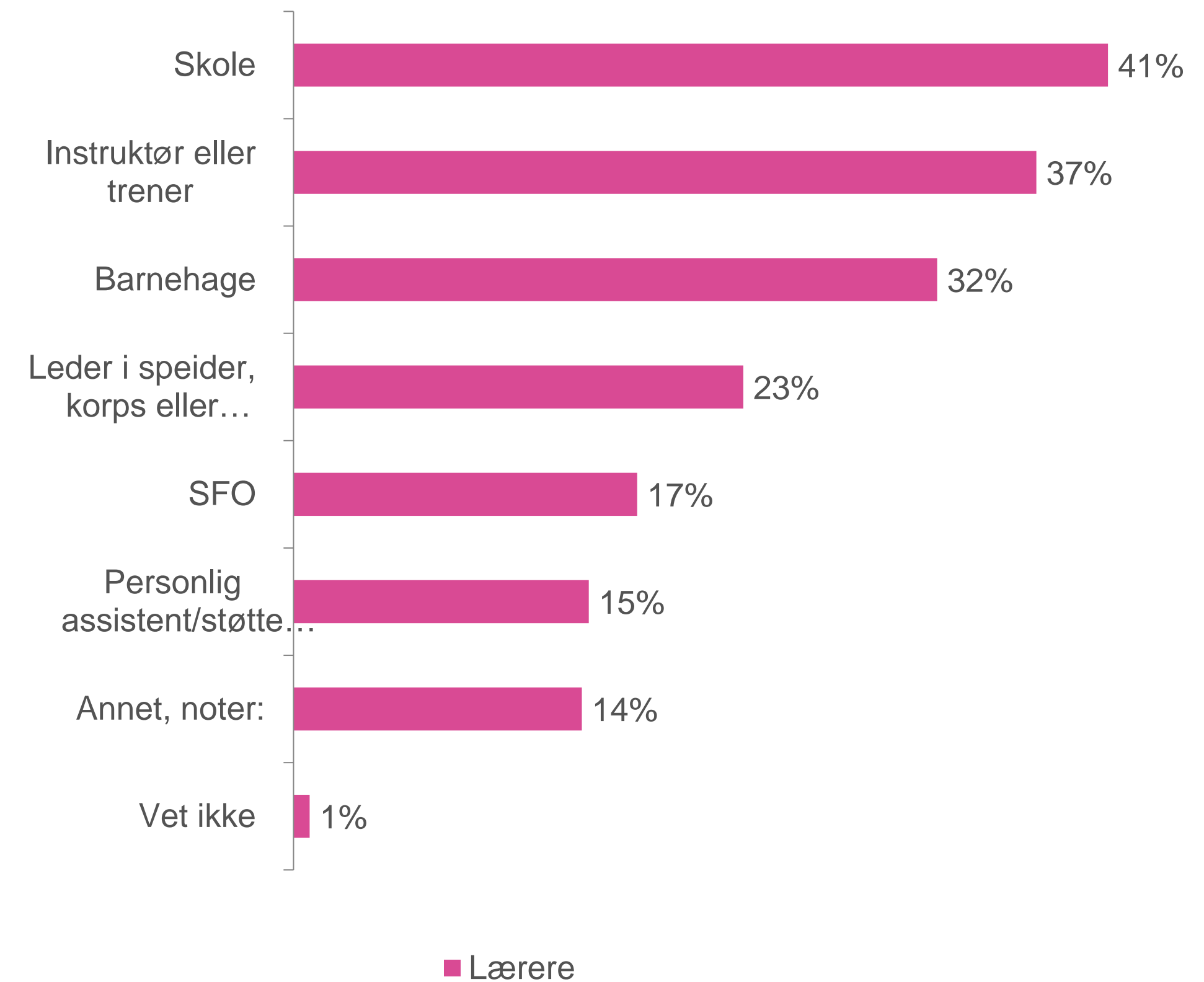
Erfaring med arbeid med barn og unge før man valgte å ta lærerutdanning

Drøyt halvparten av lærerne har hatt erfaring med barne- og ungdomsarbeid før de valgte å ta lærerutdanning. Det vanligste var arbeid/aktiviteter knyttet til skole, trening og barnehage.

Hadde du erfaring i arbeid med barn og unge før du valgte å ta lærerutdanning? (n=1510)

HVIS JA: Hva slags erfaring fra arbeid med barn og unge hadde du før du valgte å ta lærerutdanning? (n=863)

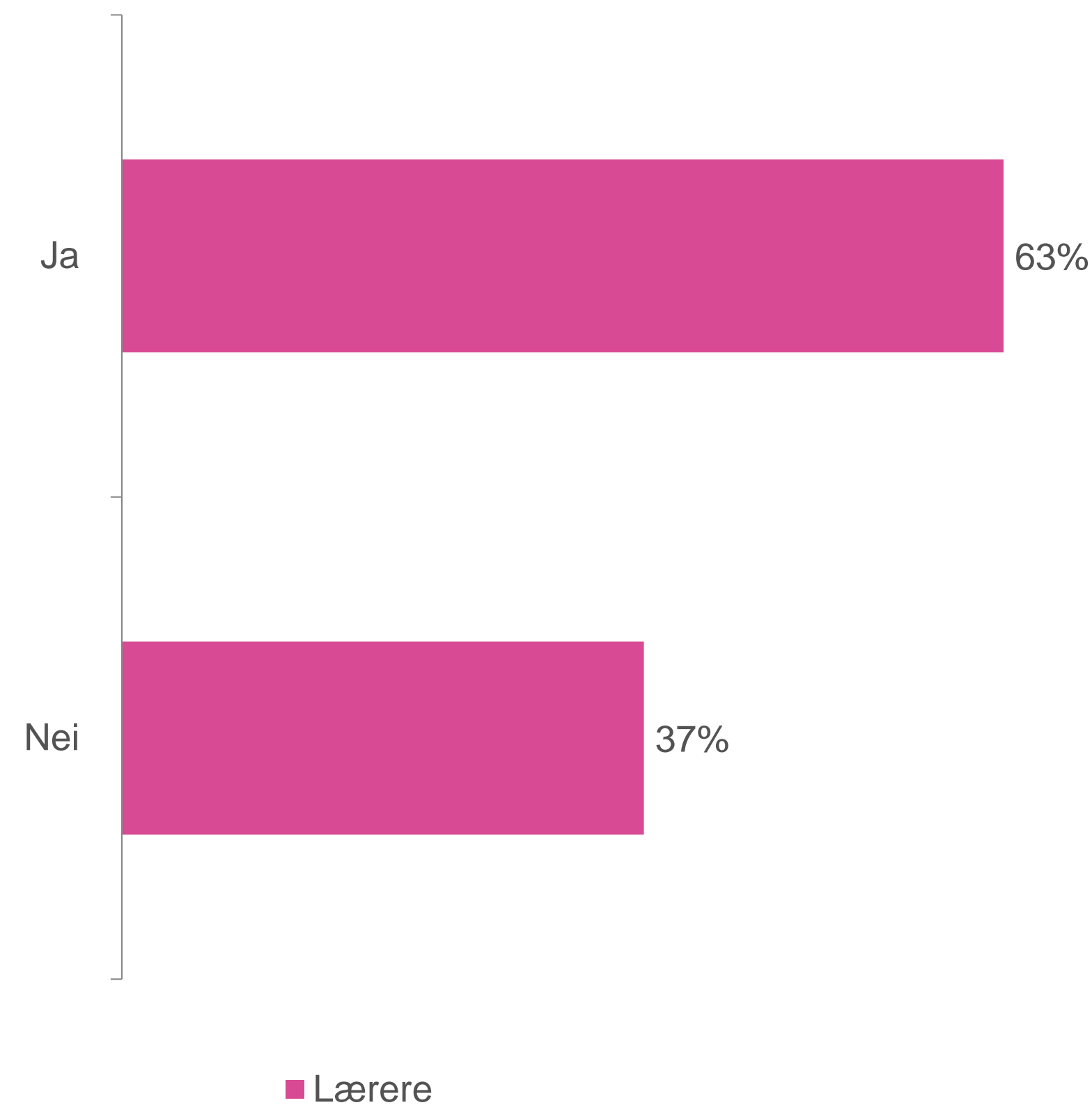

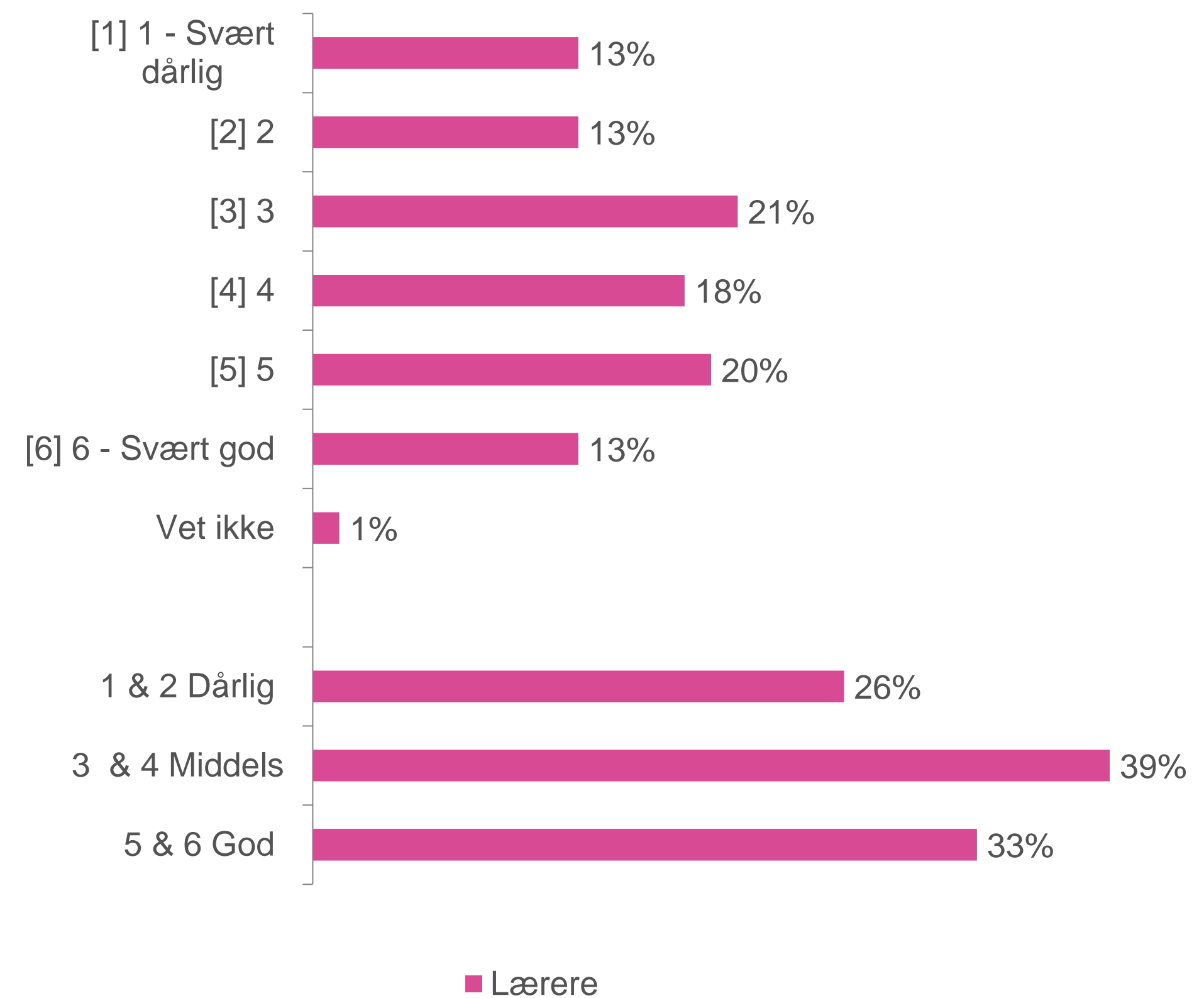
Veiledningsordning som nyutdannet

Blant lærerne som har jobbet som lærer 1-3 år, er det 63 % som svarer at de som nyutdannet fikk tilbud om å være med på en veiledningsordning. De som fikk et slikt tilbud er ganske delt i vurderingene på hvor god eller dårlig den var. Flest (39 %) mener veiledningsordningen bare var middels.

Fikk du som nyutdannet tilbud om å inngå i en veiledningsordning?
(n=121)

HVIS JA: Hvordan vurderer du veiledningsordningen du ble tilbudt? (n=76)

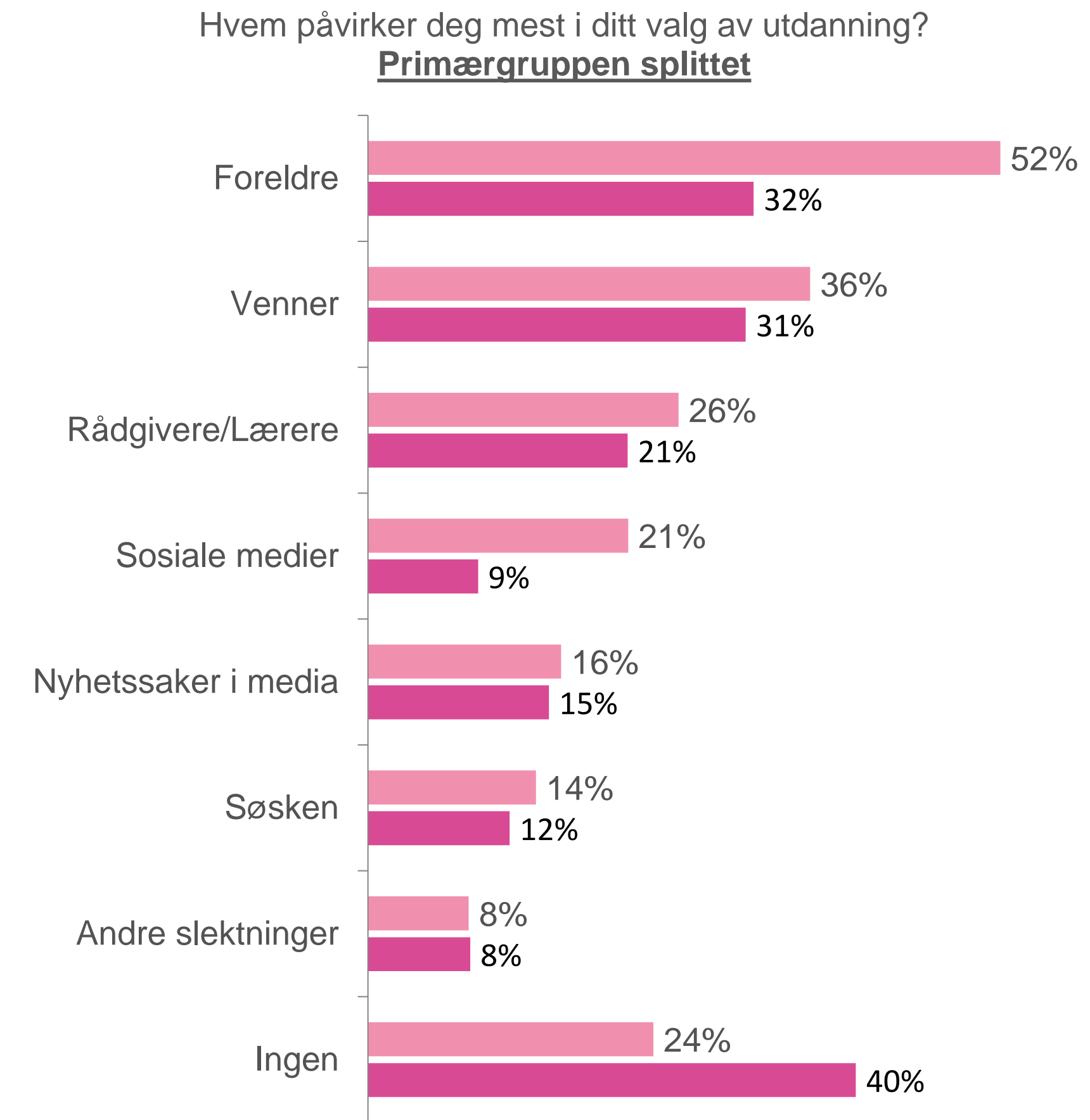
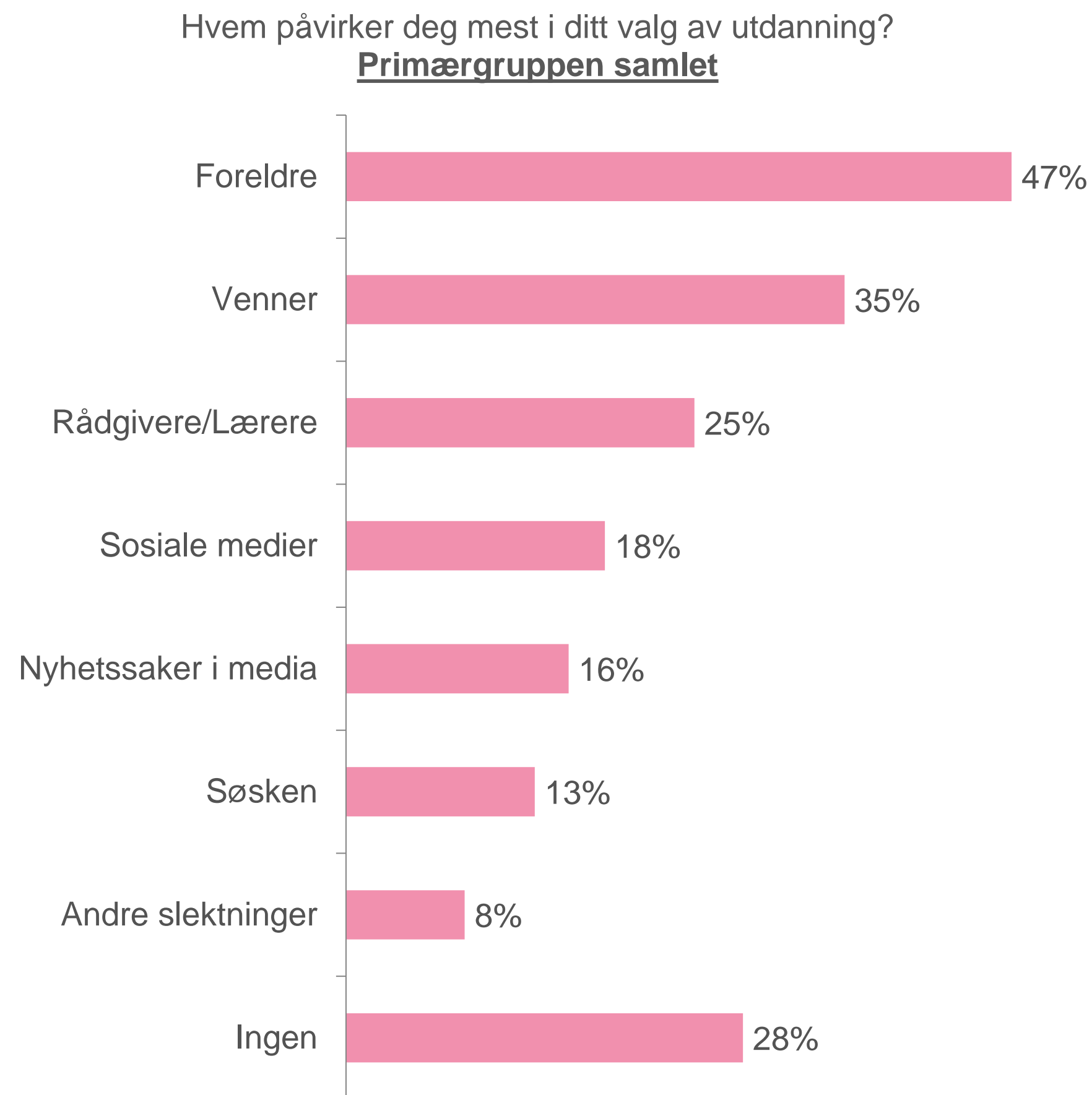

Valg av utdanning

Foreldre og venner er de som har størst påvirkning på primærgruppens valg av utdanning. Særlig gjelder dette de unge i gruppen. Vi merker oss også at de unge i primærgruppen i klart større grad oppgir sosiale medier enn de eldre.

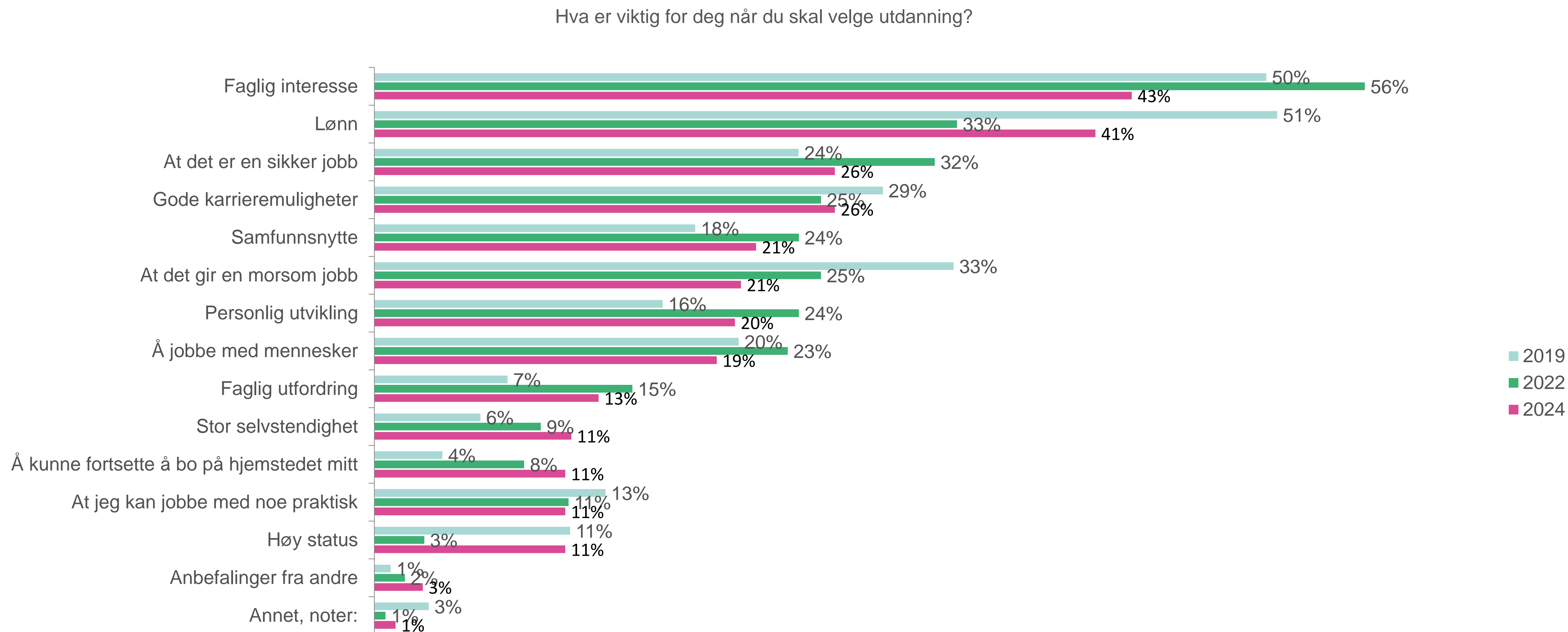
Siden noen av alternativene er endret siden tidligere, kan vi ikke sammenligne direkte med tidligere

■ Primærgruppe unge 18-27 ■ Primærgruppe eldre enn 27

De viktigste faktorene i valg av utdanning er faglig interesse (43%), lønn (41%), at det er en sikker jobb (26%) og gode karrieremuligheter (26 %).

De eldre i primærgruppen er i større grad opptatt av faglig interesse og lønn enn de unge i gruppen. Likevel er dette de viktigste forholdene i begge gruppene. De unge skiller seg fra de eldre ved at de i større grad legger vekt på karrieremuligheter og at jobben er morsom

